

Hur kommer MiFID 2 att påverka bankverksamheten i Finland och inom EU

Niklas Gallen

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildning:	Företagsekonomi
Identifikationsnummer:	5773
Författare:	Niklas Gallen
Arbetets namn:	Hur kommer MiFID 2 att påverka bankverksamheten i Finland och inom EU
Handledare:	Andreas Stenius
Uppdragsgivare:	Maj-Britt Granström
<p>Sammandrag:</p> <p>Finansiella marknader ökar och blir mer globala. Därför har man bestämt att göra marknader mer transparenta och tydligare inom EU för att investerare skulle ha lättare att göra placeringar. EU:s mål är att alla aktörer inom EU skulle agera på samma sätt och investeraren skulle få mera skydd. Det här har lett till att man grundar MiFID 2 som tar över MiFID 1 från och med 3.1.2018. MiFID är EU:s direktiv som innebär regleringar angående marknader och placeringar. Det här betyder att banker och andra finansiella aktörer har en väldigt stor och viktig roll att implementera nya regleringar samt agera enligt dem i framtiden. Syftet med arbetet är att ta reda på hur MiFID 2 kommer att påverka bankverksamheten. Det innebär till exempel implementeringen av MiFID 2 och hur det påverkar bankverksamhet från bankens samt kundens synvinkel. För att få det bästa svaret, beslöts det att göra en kvalitativ undersökning med en intervju. Som resultat av undersökningen framkom det att MiFID 2 är väldigt brett och påverkar bankverksamheten på flera olika sätt. Speciellt är investerarskydd och rapportering i fokus. Investerarskydd förbättras genom att öka kunskapen om kundens finansiella situation och behov. Med hjälp av det här kan man ge professionell rådgivning och samtidigt minska kundens personliga risk, eftersom kunden får tillräcklig information om produkter, risker och prissättning. MiFID 2 kommer också att medföra incitament-förbud, vilket gör att bankerna är tvungna att kompensera förlusten av provisioner med andra tjänster.</p>	
Nyckelord:	MIFID 2, bankverksamhet, placerings- och konsumentskydd
Sidantal:	52
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Education:	Business Administration
Identification number:	5773
Author:	Niklas Gallen
Title:	How MiFID 2 is going to affect banking industry in Finland and EU
Supervisor:	Andreas Stenius
Commissioned by:	Maj-Britt Granström
<p>Abstract:</p> <p>Financial markets get bigger and more global. That's why it has been decided to make them more transparency and clear in EU to make investing and financial instrument easier to understand and execute. EU:s goal is to make all the financial institutions to act the same way and increase investors protection. This has led to a new regulation called MiFID 2, which takes over MiFID 1 3.1.2018. MIFID is a EU directive that includes different regulations for financial instruments and financial markets. This means that the financial institutions, such as banks, have a big role in MiFID 2 implementation of the regulation and act according to them in the future. The aim of the research is to find out in what way MiFID 2 is affecting banking industry. It includes the implementation of the MiFID 2 and how it affects the banking industry from the banking perspective and consumer perspective. To get the best answer, it was decided to use qualitative research with an interview. As a result from the research the MiFID 2 affects the banking industry in a very large way. Especially investor protection and reporting in focus. The investor protection is increased with more investigation and background research of the customers' financial situation and needs. With proper research it is easier to give professional and valid investment advice for the customers. That also includes all the information from the financial products, risks and prices. Even the incentive is forbidden to increase the investor protection and those commission incomes must be compensated with some other services.</p>	
Keywords:	MiFID 2, Banking, Consumer and investment protection
Number of pages:	52
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutus:	Liiketalous
Tunnistenumero:	5773
Tekijä:	Niklas Gallen
Työn nimi:	Miten MiFID 2 tulee vaikuttamaan Suomen ja EU:n pankkitoimintaan
Työn ohjaaja:	Andreas Stenius
Toimeksiantaja:	Maj-Britt Granström
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Talouden ja sijoitusten kasvun myötä on päätetty tehdä taloudellisista markkinoista EU:n sisällä huomattavasti läpinäkyvempiä ja yhtenäisempiä, jotta sijoittajilla olisi yksinkertaisempaa ja selvempää tehdä sijoituksia. EU:n tavoite on saada kaikkien EU maiden sijoitusten toimijat toimimaan samalla tavalla ja parantamaan sijoittajansuojaa. Tämä on johtanut siihen, että MiFID 1 tullaan korvaamaan MiFID 2:lla 3.1.2018 alkaen. MiFID on EU-direktiivi, joka määrittelee regulaatioita markkinoita ja sijoituksia varten. Tämä tarkoittaa, että erilaisilla toimijoilla, kuten pankeilla on suuri vastuu implementoida ja noudattaa MiFID 2 regulaatioita. Työn tarkoitus on selvittää MiFID 2 vaikutukset pankkitoimintaan, joka kattaa implementoinnin, vaikutukset pankkiin pankin näkökulmasta ja asiakkaan näkökulmasta. Parhaimman tuloksen sain tekemällä kvalitatiivisen tutkimuksen haastattelun avulla. Työn tuloksena selvisi, että MiFID 2 tulee vaikuttamaan pankkitoimintaan todella laajasti ja monella eri tavalla. Fokus-alueena korostui selkeästi sijoittajansuoja ja sijoitusten raportointi. Sijoittajansuojaa parannetaan muun muassa laadukkaammalla neuvonnalla, missä kartoitetaan asiakkaan kokonaisuus ja tarpeet. Asiakkaat saavat myös jatkossa kaiken tarvittavan tiedon tuotteista, riskeistä ja hinnoista. Sijoittajansuojaa vahvistavat myös erilaisten kannustimien mitätöiminen, joka tarkoittaa, että pankkien täytyy miettiä miten erilaisten kannustimien tuotto voidaan kompensoida erilaisilla tuotteilla.</p>	
Avainsanat:	MiFID 2, Pankkitoiminta, Sijoittaja- ja kuluttajansuoja
Sivumäärä:	52
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	7
2	PROBLEMATISERING	8
3	SYFTE	9
4	PRECISERING AV BEGREPP	9
5	METOD	13
5.1	VAL AV METOD	13
5.2	VALIDITET OCH RELIABILITET.....	13
5.3	DATAINSAMLINGSMETODER	14
5.4	URVAL OCH BORTFALL	15
5.5	TILLVÄGAGÅNGSSÄTT OCH SEKUNDÄRDATA.....	15
5.6	ÉTISKA REFLEKTIONER	16
6	TEORI	16
6.1	VAD ÄR MIFID	16
6.1.1	<i>Syfte med MiFID</i>	17
6.1.2	<i>Bankens synvinkel</i>	17
6.1.3	<i>Kundens synvinkel</i>	17
6.2	VAD ÄR MIFID 2.....	18
6.2.1	<i>Varför har man grundat MiFID 2</i>	19
6.2.2	<i>När kommer MiFID 2 i kraft</i>	20
6.2.3	<i>Myndigheter och kompetenskrav</i>	20
6.2.4	<i>Organiserade handelsplatser</i>	20
6.3	MIFID 2 REGLERINGAR	21
6.3.1	<i>Företagsstyrning</i>	21
6.3.2	<i>Bandning och dokumentering av samtal</i>	21
6.3.3	<i>Algoritmisk handel och DMA-tjänster</i>	22
6.3.4	<i>Regleringar av finansiell och investeringsrådgivning</i>	22
6.3.5	<i>Ersättningar och provision</i>	22
6.3.6	<i>Investerarskydds- och rörelseregler</i>	23
6.4	VAD ÄR MIFIR.....	23

7	INTERVJUER.....	24
7.1	NÄR OCH HUR IMPLEMENTERAS MIFID 2	24
7.2	SKILLNADER MELLAN LÄNDER, BANKER OCH ANDRA AKTÖRER	25
7.3	SKILLNADEN MELLAN MIFID 1 OCH 2	26
7.4	MIFIR HÄMTAR MYCKET MERA RAPPORTER	26
7.5	HUR MIFID 2 PÅVERKAR BANKVERKSAMHETEN FRÅN ETT KUNDPERSPEKTIV	27
7.5.1	<i>Mera frågor leder till bättre rådgivning.....</i>	27
7.5.2	<i>Frågorna .....</i>	27
7.5.3	<i>Professionell rådgivning leder till gruppering .....</i>	28
7.5.4	<i>Nya produkter och tjänster för kunder utan mystiska priser .....</i>	29
7.6	HUR MIFID 2 PÅVERKAR BANKVERKSAMHETEN FRÅN BANKENS PERSPEKTIV	29
7.6.1	<i>Intern skolning och utveckling .....</i>	29
7.6.2	<i>Det krävs mera av arbetaren .....</i>	30
7.6.3	<i>Hur MiFID 2 påverkar bankens inkomster av produkter och tjänster .....</i>	30
7.6.4	<i>Dokumentering .....</i>	31
7.7	HUR MIFID 2 GÖR MARKNADEN EFFEKTIVARE.....	31
7.8	MIFID 2 OCH INCITAMENT.....	31
7.9	AKTÖRER GÖR EGNA BESLUT.....	32
7.10	SAMMANFATTNING	32
8	DISKUSSION.....	32
8.1	ANALYS OCH UTVÄRDERING.....	32
8.1.1	<i>Skillnader mellan aktörer och MiFID 1, 2 samt MiFIR.....</i>	33
8.1.2	<i>Hur MiFID 2 påverkar bankverksamheten från bankens samt kundens synvinkel.....</i>	34
8.1.3	<i>Sammandrag .....</i>	36
9	SLUTSATSER.....	37
9.1	AVSLUTANDE KOMMENTARER	37
10	KÄLLFÖRTECKNING	39
11	BILAGA 1	42

1 INLEDNING

EU parlamentet grundade i slutet av 2007 någonting som heter MiFID. MiFID är en förkortning av Markets in Financial Instruments Directive. Det är ett EU-direktiv som angår alla medlemsländer samt de olika finansiella aktörerna inom EU, som har placeringsprodukter samt placeringsrådgivning. Dess uppgift är att förbättra investerarens ställning och skydd, skapa mera konkurrens på marknaden, göra marknaden mera effektiv samt minimera handelshinder.

Från och med januari 2018 kommer det en uppgraderad version av MiFID (MiFID 2) som kommer att ta över den ursprungliga. Dess uppgift är att förstärka de ursprungliga reglerna samt att medföra nya regleringar.

Bankverksamheten är i allmänhet välkänd, men det finns skillnader i de tjänster bankerna erbjuder sina kunder. Bland annat placeringstjänster och rådgivning skiljer sig ofta mellan olika aktörer. Marknadsplatser och aktörer har också haft olika metoder för att slutföra uppdrag samt olika krav av rapportering till myndigheterna. MiFID 2 strävar bland annat till att minska dessa skillnader mellan olika aktörer.

Det som bankerna för tillfället tycker är aktuellt och som också öppet diskuteras är hur MiFID 2 kommer att påverka bankverksamheten samt vilka förändringar kommer att krävas av både banker och övriga finansiella aktörer, för att kunna anpassa sig till MiFID 2.

Undersökningarna gällande MiFID 2 påverkan på bankverksamheten är endast marginella, trots de betydliga förändringar som den kommer att medföra. Det här arbetet kommer att fokusera på MiFID 2 och dess påverkan på bankverksamheten.

2 PROBLEMATISERING

Efter olika finansiella kriser samt den snabba marknadsutvecklingen, konstaterade EU att MiFID har flera brister och borde förbättras. Det ledde till att MiFID måste omgående förbättras och vidareutvecklas, vilket ledde till att MiFID 2 och MiFIR kommer att ersätta ursprungliga MiFID.

MiFID 2 kommer i kraft i början av år 2018. Det här arbetet visar att det innebär flera nya regleringar och lagar som finansiella aktörer måste följa. MiFID 2 styrs och utvecklas fortfarande av EU, men olika länder kan ha något varierande regleringar. De nya reglerna kommer att påverka bankverksamheten strängare än ursprungliga MiFID, vilket beror på de nya reglerna för finansiella instrument och rådgivning. Det här kommer att leda till minskade inkomster/kommissioner från placeringsinstrument, vilket i sin tur tvingar bankerna att ersätta de förlorade intäkterna på något annat sätt, som till exempel med hjälp av nya tjänster.

Bankerna känner relativt bra till de regleringar MiFID 2 innehåller samt hur de kommer att påverka dem i teorin (tjänster, kostnader, inkomst, produkter osv.). De har också en viss kunskap om hur MiFID 2 påverkar bankverksamheten både från bankens och kundens synvinkel. Bankerna har börjat planera hur de kommer att anpassa sig till MiFID 2 i praktiken samt vilka förändringar som krävs. Bankerna och de övriga finansiella aktörerna har tid till 3.1.2018 att anpassa sig till de nya förändringarna som MiFID 2 medför.

3 SYFTE

Syftet med arbetet och undersökningen är att presentera hur MiFID 2 kommer att påverka bankverksamheten i Finland och inom EU. Syftet med arbetet är även att få svar på vilka förändringar bankerna är tvungna att göra i sin verksamhet för att kunna anpassa sig till MiFID 2, det vill säga vilka produkter samt tjänster påverkas av MiFID 2.

Undersökningen besvarar på följande frågor: Finns det skillnader mellan länder, banker eller aktörer gällande MiFID 2 - regleringar? Vad är skillnaden mellan MiFID 1 och 2 samt MiFIR? Hur påverkar MiFID 2 bankverksamheten från kundens samt bankens synvinkel?

4 PRECISERING AV BEGREPP

I det här arbetet kommer det att användas en del begrepp och termer som handlar om finansiering, placering och andra relaterade ord till detta ämne. Undersökningen kommer att innehålla följande ord:

”Private Banking”:
Är en tjänst för förmögna kunder, som vill få råd gällande olika kapitalförvaltningar, juridik, finansiell planering, skatterådgivning och särskilt investeringar. (Investopedia, Private Banking, 2016)

”Finansiell institut”:
Till exempel alla banker, investeringsbolag och andra liknande företag som har handel med olika placeringsprodukter eller erbjuder rådgivning gällande placeringar. (Business Dictionary, Financial Institution, 2016)

”Placeringsprodukt/instrument”:

Produkter eller tjänster som man kan investera med eget eller främmande kapital, som till exempel, valuta, aktier, fonder, obligationer osv. (Investopedia, Financial Instrument, 2016)

- ”MiFID”:
”Markets in Financial Instruments Directive”, är ett EU-direktiv vars syfte är att stärka skyddet för investerare samt att öka konkurrensen i handeln med finansiella instrument på värdepappersmarknaderna. (Investopedia, Markets in Financial Instruments Directive, 2016)
- ”MiFIR”:
”Markets in Financial Instruments Regulation”, är en förordning som grundades av EU samtidigt som MiFID 2. Dess uppgifter är att stöda MiFID 2. (EFAMA, 2016)
- ”Icke-professionell kund”:
En icke-professionell kund har mindre erfarenhet och kännedom om placeringstjänster och instrument. De investerar mer sällan och arbetar inte inom investeringsbranschen. De flesta kunderna i en bank är icke-professionella kunder och har det bästa kundskyddet. (Ålandsbanken, 2016)
- ”Professionell kund”:
En professionell kund är en kund som har mer erfarenhet och kunskap om olika placeringstjänster och produkter. Professionella kunder placerar regelbundet och arbetar med liknande tjänster eller produkter. Till exempel fondmäklare är professionella kunder. De har inte lika omfattande kundskydd som icke-professionella. (Ålandsbanken, 2016)
- ”Jämbördig motpart”:
Olika finansiella aktörer kan också ha som kunder andra finansiella aktörer. Till exempel banker är ofta kunder till varandra och investeringsbolag är kunder till banker. Med en jämbördig motpart menas en sådan kund. De kan vara till exempel banker, finansinstitut eller någonting som motsvarar banker. (Ålandsbanken, 2016)

”Okomplicerade finansiella instrument”:

Enligt MiFID är okomplicerade instrument sådana finansiella instrument som klassas som enkla i sin uppbyggnad och/eller lätta att förstå. Exempel på sådana är aktier, obligationer och fonder. (Swedbank, Vad är okomplicerade finansiella instrument, 2016)

”Komplicerade instrument”:

Enligt MiFID är komplicerade instrument sådana finansiella instrument som klassas som komplicerade och/eller svåra att förstå samt att de innebär en högre risk. Komplicerade placeringsprodukter kan vara till exempel derivatinstrument (till exempel Warrant). Vid sådana placeringar måste banken göra en passandebedömning ifall kunden är icke-professionell. (Swedbank, Vad är komplicerade finansiella instrument, 2016)

”Passandebedömning”:

En placeringstransaktion som inte görs vid ett rådgivningstillfälle eller som görs självständigt (till exempel via nätet), leder till en passandebedömning där transaktionen bedöms. Man bedömer om transaktionen passar kundens bakgrundsinformation samt kundens kunskap och erfarenhet av de olika instrumenten. Passandebedömning tillämpas inte på en professionell kund på grund av att man antar att hen har tillräcklig kunskap om placeringar. En icke-professionell kund har även rätt att avsäga sig en passandebedömning, men i så fall erhåller hen inget placeringskydd. Passandebedömning behövs inte för okomplicerade instrument. (Swedbank, Passandebedömning, 2016)

”Lämplighetsbedömning”:

Lämplighetsbedömning är någonting som banken gör tillsammans med kunden och dess syfte är att få veta vilken typ av placeringsinstrument passar bäst för kunden. Det görs i samband med rådgivningen eller investeringsbeslutet. Kundens erfarenhet, kunskap, ekonomiska situation och syftet av

investeringen påverkar bedömningen/beslutet. (Swedbank, Vad är lämplighetsbedömning, 2016)

”Incitament”:

Incitament går ut på att det finns en tredje part med i placeringen och man betalar en ersättning. Den tredje parten förmedlar någon produkt av den andra parten (företag) eller även från den första parten (kunden). Det finns tre olika sorters incitament, var av den första går ut på att till exempel den tredje parten förmedlar den andra partens produkter (bank) och den andra parten betalar en ersättning åt den tredje parten. Den andra sorten går ut på att den andra parten (banken) förmedlar den tredje partens produkter till den andra partens kunder och får en ersättning av det. Även den första parten (kunden) kan betala en ersättning direkt till den andra parten av den tredje partens produkter. Enligt lagen kallas det här incitament. (Ålandsbanken, Information om incitament, 2016)

5 METOD

5.1 Val av metod

I undersökningen användes flera metoder för att få ett omfattande svar på forskningsfrågorna. Forskningen utfördes med hjälp av olika vetenskapliga källor via internet, rapporter av olika finansiella aktörer samt en kvalitativ intervju med tre personer i en internationell bank.

Finansiella aktörers officiella rapporter användes för att få en uppfattning om hur MiFID 2 påverkar dem, men också på grund av att det inte finns så mycket publicerat material från andra organisationer. Intervju valdes till undersökningen på grund av att det ger en mera konkret bild samt kompletterar teorin om MiFID 2. Intervjupersonerna valdes enligt deras kunskap och erfarenhet inom bankverksamhet samt av placeringar.

5.2 Validitet och Reliabilitet

Metoden som användes i arbetet har en pålitlig validitet, eftersom källorna svarar direkt på forskningsfrågorna. Källorna anses vara pålitliga, eftersom de är olika aktörers samt EU kommissionens officiella rapporter och de intervjuade arbetar inom områden som påverkas av MiFID/MiFID 2. Risker som kan tänkas påverka validiteten är informationen som aktörer har publicerat, eftersom de är sällan generaliserade. För den bästa validiteten är man tvungen att fokusera på den allmänna påverkan, som angår alla och inte endast vissa aktörer.

Reliabiliteten i arbetet är stark, eftersom det inte ingår någon kvantitativ metod eller statistik som kan mätas fel eller variera. Eftersom forskningen svarar på kvalitativa frågor, kan man få endast ett rätt svar för varje forskningsfråga, ifall man har pålitliga källor och har utfört forskningen rätt.

5.3 Datainsamlingsmetoder

Datainsamlingsmetoderna i forskningen är olika vetenskapliga källor från internet, så som artiklar, beskrivningar och finansiella aktörers egna hemsidor. Finansiella organisationers hemsidor, som till exempel ”Suomen Finanssivalvonta”, kompletterar forskningen, specificerar MiFID 2 samt hur det kommer att påverka bankverksamheten.

Den bästa inverkan på forskningen var intervjun som ordnades i en internationell bank i Finland. Denna bank erbjuder bland annat olika placeringsprodukter och tjänster för sina kunder. Personerna som intervjuades var bankens ”Private Banker” (PB), chef för finansiell administration (CFFA) och bankens MiFID 2/MiFIR projektledare (PL). Intervjun ledde till en diskussion som analyserades efteråt med hjälp av bandning. Intervjun byggde på olika frågor om MiFID/MiFID 2 och hur det påverkar bankverksamheten i Finland och inom EU samt hur bankerna måste anpassa sig till MiFID 2.

Bankens Private Banker ”PB” har arbetat de senaste 10 åren i samma bank och inom branschen i totalt 15 år. Personen i fråga har stark kunskap inom området som MiFID 2 kommer att påverka. Hen kommer i framtiden att använda och följa de olika MiFID 2 regleringarna i samband med placeringstjänster och kundträffar. Enligt hen har ”placeringsvärlden” förändrats mycket under de senaste 15 åren (PB, 2017).

Bankens chef för finansiell administration ”CFFA” är ledare och ansvarig för allt som handlar om placeringar, sparande och finansiell administration inom banken. Personen i fråga arbetar tillsammans med flera olika grupper med var sitt ansvarsområde, bland annat grupper inom Private Banking koncepten, ”Investment center” som har ansvar för försäljningsprocesser och förstår en grupp för finansiell administration. Hen var den första personen som fick som uppgift att börja med MiFID 2 - projektet i banken och därmed börja planera förändringar och anpassningar.

Bankens MiFID 2 projektledare ”PL” har varit ca 1,5 år ansvarig för bankens MiFID 2 - projekt och före det har hen arbetat över 10 år som bland annat kontorschef och placeringschef. Enligt hen är MiFID 2 väldigt omfattande och påverkar ett väldigt brett område. (PL, 2017)

Undersökningen är en kvalitativ undersökning, där datainsamlingen sker i form av ord. Svaren på frågorna analyserades och tolkades med hjälp av kvalitativa metoder. I undersökningen användes inga kvantitativa forskningsmetoder eller kvantitativ undersökning.

5.4 Urval och bortfall

Urval och bortfall mellan de olika informationskällorna gjordes på följande sätt: Eftersom forskningen handlar om ”Hur MiFID 2 kommer att påverka bankverksamheten i Finland och inom EU”, användes endast källor som handlade om MiFID 1 & 2 och hur de påverkar bankverksamheten inom EU och Finland. Undersökningen fokuserar allmänt på banker inom EU och djupare på finska banker.

Den kvalitativa undersökningen gjordes med hjälp av en intervju. Bankens personal intervjuades och konstaterades som en väldigt bra källa, eftersom de har flera års erfarenhet inom finansiell administration, placeringar och bankverksamhet i Finland.

Studier lämnar bort fakta som inte handlar om MiFID, inte påverkas av det eller har ingen relation eller samband med det. Undersökningen innehöll ingen kvantitativundersökning och fokuserade endast på kvalitativundersökning och analys.

5.5 Tillvägagångssätt och sekundärdata

Datainsamlingen av intervjun gjordes på en gång, där alla intervjupersoner var närvarande. Intervjun ordnades i februari 2017. Intervjun bandades med en videokamera och blev analyserad efteråt. Datainsamlingen från internet gjordes före intervjun för att öka kunskapen om forskningsområdet och vad som diskuterades under intervjun.

Som sekundärdata valdes vetenskapliga artiklar, tidningskällor och internetsidor, som är direkt kopplade till arbetet. Internetsidor som användes, var olika finansiella aktörers nätsidor, så som ”Suomen Finanssivalvonta”.

5.6 Etiska reflektioner

Materialet blev enligt bästa förmåga tolkad så objektivt som möjligt och egna tankar och åsikter lades åt sidan. Intervjuer och observationer ställer krav på objektiviteten, och därför är en kvalitativ sammanställning också i det här fallet att föredra. Etiska reflektioner i denna forskning är följande: intervjupersonerna blev informerade om syftet med intervjun och vad frågorna kommer att gälla, vilka i det här fallet handlade om MiFID, MiFID 2, MiFIR och hur de påverkar bankverksamheten. Personernas namn beslöts att hålla anonyma och byttes till förkortningar enligt deras arbetsuppgifter i banken. Bankens namn hålls också anonymt för att skydda bankens personal och verksamhet. Det material som användes för undersökningen och som är officiellt publicerat på internet, står i källförteckning och är hänvisade i löpande text.

6 TEORI

Detta kapitel kommer att handla om MiFID/MiFID 2, syftet med dem samt vilka regleringar de innebär.

6.1 Vad är MiFID

MiFID är en förkortning av det engelskspråkiga namnet Markets in Financial Instruments Directive. Det är på svenska ”Direktiv om marknaden för finansiella instrument”. MiFID är grundat av EU för dess medlemsländer och är en förkortning för Europarlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG.

MiFID ingår i den Europeiska unionens handlingsplan för de olika finansiella tjänsterna. MiFID är ett finansiellt direktiv som skapar regleringar inom EU och dess medlemmar. Regleringarna kom i kraft 01.11.2007 inom hela EU. Denna lag påverkar olika företag som erbjuder placeringstjänster samt produkter, till exempel alla banker, värdepappersföretag och deras kunder. (Europeiska Kommission, Investment services and regulated markets - Markets in financial instruments directive, 2016; Danske Bank, MiFID frågor och svar, 2016)

6.1.1 Syfte med MiFID

MiFID - regleringar har flera olika uppgifter och syften. För det första måste placeringsprodukter klassificeras som komplicerade och icke-komplicerade enligt deras komplexitet. Den andra stora uppgiften är att öka kundskyddet och tilltron till marknaden. Den här delen förverkligas till exempel genom att bankerna är tvungna att informera kunden om de egenskaper och risker som är kopplade till olika finansiella produkter. (ESMA, MIFID 2 and MiFIR, 2016; Swedbank, Vad är syftet med den nya lagen, 2016)

Andra viktiga uppgifter som MiFID innebär är, att utveckla interna marknader för de finansiella tjänsterna och göra dem mer effektiva. Målet är att samordna värdepappersmarknaden genom att underlätta gränsöverskridande av placeringstjänster samt genom att minimera handelshinder. På det här sättet får man större konkurrens inom EU. (Danske Bank, Vad är MiFID och vad syftar det till, 2016)

6.1.2 Bankens synvinkel

Från bankens synvinkel betyder MiFID, att de måste kategorisera kunder enligt tre olika alternativ. Kategoriseringen stöds av och sker enligt lagen. Alternativerna är icke-professionella kunder, professionella kunder eller jämförbara motpartner. Enligt lagen ska de icke-professionella kunderna få det starkaste skyddet. (Nordea, sijoituspalvelujen sääntely, 2016)

Vid varje placeringstransaktion som kunden beslutar att göra, är banken tvungen att bedöma om transaktionen passar för kunden, med hänsyn till hans kunskap om instrument och risker. Banken måste också informera kunden om bankens investeringsriktlinjer samt risker, priser och andra uppgifter som är knutna med deras produkter. Dessutom kräver Finansinspektionen nya dagliga transaktionsrapporter (Swedbank, Vad skall banken göra enligt lagen, 2016).

6.1.3 Kundens synvinkel

Från kundens synvinkel betyder MiFID att kunden får större placeringskydd och har enklare att köpa olika placeringstjänster över landsgränserna inom EU:s marknad. För att kunna garantera den bästa rådgivningen åt kunden, krävs också noggranna kunduppgifter, vilket de finansiella aktörerna med placeringstjänster är ansvariga för. Aktörer måste få utförlig

information bland annat om kundens finansiella ställning, investerings mål, erfarenhet och kunskap inom placeringar för att kunna kartlägga rätta produkter åt kunden (Danske Bank, Hur förbättras investerarskyddet, 2016). I och med MiFID2 kommer kunderna i fortsättningen att få mera information om tjänsteleverantören, finansiella instrumenten, riskerna samt olika kostnaderna som angår dem och utförande av order (Nordea, Sijoittajan Suoja, 2016).

MiFID påverkar inte lån, depositioner, olika försäkringar (t.ex. Livförsäkring) eller placeringsbostäder (Ålandsbanken, Vem berörs av MiFID, 2016). Enligt MiFID ska alla telefonsamtal som innehåller investeringsorder bandas i dokumenteringssyfte. Orsaken till det här är att kunna i efterhand konstatera orderns innehåll och giltighet. (Danske Bank, Inspelas telefonsamtal och varför, 2016)

6.2 Vad är MiFID 2

MiFID 2 är en avancerad, mer komplicerad och uppgraderad version av MiFID 1. MiFID 2 innebär samma regleringar som MiFID 1, det vill säga regleringar om handel med finansiella instrument, tjänster och placeringsskydd. Det grundades och styrs fortfarande av EU och påverkar alla EU medlemsländer. En stor del av gamla regleringar kommer att överflyttas till MiFID 2, men det innebär också nya regleringar, medan de olika regleringarna om transparens i fråga om handeln med finansiella instrument och transaktionsrapportering kommer att överflyttas till MiFIR. MiFID 2 och MiFIR kommer tillsammans att ha noggranna regler för de nuvarande regleringarna inom marknader för finansiella instrument, också vid de fall där handlingen sker utanför reglerade marknader eller handelsplatser. (Nordea, MiFID 2 Regulations, 2016)

MiFID 2 kommer i framtiden att påverka alla finansiella organisationer, som har olika placeringstjänster och produkter. Målet med MiFID 2 kommer fortfarande att vara samma; att förbättra investerarskyddet, förstärka förtroendet samt öka transparens inom marknaden. MiFID 2 fokuserar mera på att skapa högre konkurrens inom placeringar och strävar efter en gemensam marknad (ESMA, MIFID 2 and MiFIR, 2016). MiFID 2 medför också nya saker, så som att ta itu med bolagsstyrning, organisationer samt tillståndskrav inom placeringar och oreglerade marknader. Nya regleringar kommer att vara ännu strängare så att myndigheterna

har tillräckliga kunskaper för att göra deras uppgifter korrekt. De nya kraven fokuserar också mera på produkthantering, regler om strukturerade insättningar, oberoende investeringsrådgivning, incitament och informationsskyldighet. (Finansinspektionen, Vilka regeländringar medför MiFID 2 och MiFIR, 2016)

MiFID 2 handlar i korthet om konsumenternas och investerarnas skydd. Det här reflekterar i sin tur på att kunderna får verktyg och information om olika produkter på marknaden, med vilka villkor och varifrån de kan få dessa produkter. På det här sättet får man transparens på marknaden. (CFFA, 2017).

6.2.1 Varför har man grundat MiFID 2

MiFID 2 har fått sitt ursprung från ett ökat konsumentskydd. I den med MiFID 2 är att få alla finansiella aktörer att agera på samma sätt på olika marknader, eftersom världen har blivit mer global, marknaderna har ökat och aktörer agerar mera över landsgränserna. MiFID 2 -regleringarna kommer att vara samma på alla marknader inom EU och på det viset får man mera transparens för placeringar. Placerings tjänster och rådgivningstjänster kommer att erbjudas lika för alla (CFFA, 2017).

Finanskriser och liknande problem har förstärkt idén och betydelsen av MiFID 2 samt påskyndat implementeringen av den. Också de olika spekulationerna inom marknaden t.ex. valutaspekulationerna och liknande vill minimeras (PL, 2017). I Finland har man också bevittnat egendomliga placeringsråd (PB, 2017).

Det här är orsaken till att man beslöt att grunda MiFID 2 (Direktivet) och MiFIR (Market in Financial Instruments Regulations), som tillsammans kommer att ta över MiFID 1 i EU:s regelverk. (Finansinspektionen, MiFID 2 och MiFIR, 2016)

6.2.2 När kommer MiFID 2 i kraft

MiFID 2 och MiFIR offentliggjordes 12.06.2014 och borde ha kommit i kraft 03.07.2016 och borde ha börja tillämpas från och med 03.01.2017. Men under 2016 kom man överens i Europaparlamentet att man börjar tillämpa MiFID 2 och MiFIR från och med 3.1.2018 (Finansinspektionen, MiFID 2 och MiFIR, 2016).

6.2.3 Myndigheter och kompetenskrav

Enligt MiFID 2 kommer myndigheterna att ha rätt att förbjuda och begränsa förbudandet av olika produkter, tjänster samt användning av deras olika verksamhetsmodeller för att garantera skyddet för investeraren. Det här görs också för att se till att stabiliteten på marknaden och dess funktion hålls. MiFID 2 innebär ny kompetens och erfarenhetskrav för kundhandläggaren. De nya reglerna kommer att ge mer klarhet i handeln av olika finansiella instrument och handlingar. De nya transparenskraven kommer att expanderas till flera produkter än tidigare, det vill säga inte endast aktiekaraktäriserade produkter, utan även obligationer, strukturerade produkter och derivatkontrakt. (Finansinspektionen, Vilka regeländringar medför MiFID 2 och MiFIR, 2016)

6.2.4 Organiserade handelsplatser

MiFID 2 kommer att påverka handeln så att det genomförs endast på organiserade handelsplatser, vilket ökar klarheten samt öppenheten på marknaden. Det nya direktivet kommer också att ge ett nytt instrument/handelsplats som heter OTF-plattformen (Organized trading facilities). Via den kommer alla värdepapper som inte är aktier, så som obligationer och derivatkontrakt att handlas. MiFIR hämtar därigenom ett nytt regelverk om transaktionsrapporteringsskyldigheter för olika aktörer (Finansinspektionen, Vilka regeländringar medför MiFID 2 och MiFIR, 2016).

6.3 MiFID 2 Regleringar

MiFID 2 och MiFIR är som sagt det gamla MiFID, men det nya systemet påverkar ännu fler områden och är mer avancerade än förut inom de finansiella instrumenten och tjänster. Nya områden och regler som har blivit påverkade är bland annat algoritmisk- och högfrekvenshandel av värdepapper, fördjupad investerarskydd (försäljning/rådgivning), företagsstyrning, provisioner/ersättningar samt dokumentering. I följande underrubriker förklaras en del nya MiFID 2 regleringar noggrannare. (Nordea, MiFID 2 Regulations, 2016)

6.3.1 Företagsstyrning

Regleringar på företagsstyrning går ut på att företaget, som erbjuder olika finansiella instrument och rådgivning, kommer att ha mycket mera ansvar än förut, till exempel i följande saker:

- Identifiera och definiera företagets strategiska mål, olika risker och den interna styrningen av företaget.
- Ansvar om godkännande av den interna organisationen och utbildning av personal.
- Definiera provisionspolitik gällande olika tjänster och aktiviteter samt ersättningar av säljpersonal och godkännande av nya produkter och deras distribution.

MiFID 2 tillåter företag i alla medlemsländer att anställa anknutna ombud, men ansvaret för deras handlande av kundens pengar och finansiella instrument blir på ombuds ansvar (PWC, Governance, 2016).

6.3.2 Bandning och dokumentering av samtal

Företag är tvungna att bända in alla rådgivningssamtal som sker per telefon, face-to-face eller elektroniskt mellan kunden och företaget. Kunden måste meddelas om att samtalet dokumenteras eller bandas in. Företaget är också ansvarigt att se till att all diskussion, som handlar om kundens rådgivning, order eller transaktioner av hens eget konto, bandas in. Bandningarna måste sparas fem år och återlämnas till kunden ifall hen vill. (PWC, Governance, 2016)

6.3.3 Algoritmisk handel och DMA-tjänster

Nya krav för värdepappersinstitut tas i bruk på de ställen där algoritmisk handel används. Algoritmisk handel är ett finansiellt instrument där man har datoralgoritm som bestämmer olika orderparametrar med begränsat eller icke mänskligt ingripande. Något som kallas DMA-tjänster är en tjänst som ger tillgång till en handelsplats elektroniskt. Den här tjänsten kommer också att få nya regler. (Gernandt & Danielsson, Algoritmisk handel och DMA-tjänster, 2015)

6.3.4 Regleringar av finansiell och investeringsrådgivning.

All finansiell och investeringsrådgivning måste behandlas likadant oberoende av placeringen och investeringen. Företaget som erbjuder finansiella tjänster och instrument måste ge tydlig information om deras tjänster. Vid rådgivningstillfället bör rådgivaren belysa kunden om tillfället/rådet är ett oberoende eller beroende råd och ifall det är baserat på bred eller mer specificerad analys av ett finansiellt instrument som finns på marknaden. Företaget måste också gå igenom alla risker om de olika finansiella instrument och till vilken typ av kund de är riktade till.

Den mest betydande saken som företaget måste berätta och se till att kunden förstår, är företagets kostnader. Företaget måste kunna ge exakta kostnader av deras tjänster, råd och instrument som de har, samt hur de kan betalas. Företaget måste förklara informationen om de samlade kostnaderna, för att kunden ska förstå de totala kostnaderna samt den samlade effekten av avkastning på investeringen. Företaget skall även kunna ge en specificerad uppdelning av kostnader till kunden. (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, Artikel 24, 2014) och (PWC, Investor protection, 2016)

6.3.5 Ersättningar och provision

MiFID 2 kommer att förbjuda all ersättning och försäljningsmål som ger incitament för att rekommendera eller sälja ett visst finansiellt instrument, ifall ett annat instrument skulle passa kunden mycket bättre. Men däremot kommer MiFID 2 att ge lov/skyldighet till rådgivaren att få ersättning ifall hen är med på att ge rådgivning för kunder. MiFID 2 har också skyldighet

att förhindra olika intressekonflikter i samband med ersättningar och incitamentsstrukturer. (PWC, Governance, 2016)

6.3.6 Investerar skydds- och rörelse regler

MiFID II innehåller förändringar både gällande de regler som syftar till att skydda investeraren och de som berör rörelse regler. MiFID 2 medför nya regler för olika krav på kunskaper och kompetens av de personer som ger rådgivning eller information om finansiella instrument samt andra tjänster. Dessa regler gäller alla rådgivare inom olika placeringsföretag.

Även lämplighetsbedömningar i MiFID 2 kommer att få nya krav. Det krävs mera information om kundens ekonomiska ställning så som investeringsmål, risker och förmåga att bära förluster. Det innebär också att ta reda på vilka produkter passar för kunden. Man kommer att ha olika ”test” med kunden, där kunden besvarar frågor och med hjälp dem kan man göra beslut om vilken typ av produkt passar till kunden. Till exempel vid rådgivningstillfällen eller portföljförvaltning frågas investeringsmål, kunskap och erfarenhet av investering och den ekonomiska situationen. På det här sättet skyddar man investeraren från att göra misstag eller hamna i en dålig ekonomisk situation. Bankerna bör efter rådgivningen informera kunden om varför rådet som gavs var lämpligt och på vilket sätt det kommer att uppfylla kundens behov. (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, Artikel 25, 2014) och (PWC, Investor protection, 2016)

6.4 Vad är MiFIR

MiFIR grundades tillsammans med MiFID 2 för att tydliggöra olika regler och uppgifter inom organisationer. MiFID 2 fick så många nya regler att man måste lämna vissa uppgifter bort från MiFID 2 till en ny organisation MiFIR. MiFIR går ut på att kontrollera samt fokusera på olika transaktioner, riktlinjer och regler på handelsplatsen samt genomsynlighet i handeln. Det här arbetet handlar inte om MiFIR och behandlas därför endast ytligen i arbetet. I följande stycke tas upp några nya MiFIR-regler.

MiFIR kommer att innehålla bland annat regler om att OTC (over the counter) - transaktioner inte längre kan utföras, utan alla finansiella motparter måste göra transaktionerna via derivatinstrument på en handelsplats. Även aktietransaktionerna inom värdepapperindustrin ska i fortsättningen ske på en handelsplats.

MiFIR reglerar också att all sälj och köp bud, priser, tid, plats och volym måste offentliggöras med rimliga villkor av handelsplatsen (PWC, Technical Summary-MiFIR, 2016).

7 INTERVJUER

I detta kapitel presenteras material om hur MiFID 2 kommer att påverka bankverksamheten som har samlats in med kvalitativ forskningsmetod i form av intervju.

7.1 När och hur implementeras MiFID 2

MiFID 2 kommer i kraft från och med 3.1.2018 men borde redan ha kommit i bruk 3.1.2017. Denna tidtabell fick mycket kritik och därför bestämde man att flytta ikraftträdandet framåt med ett år. Orsaken för kritiken var helt enkelt att tiden som gavs till alla finansiella institut att förbereda och anpassa sig till MiFID 2 inte räckte till. Allt kommer i kraft samtidigt, men aktörer kan ta sina framsteg i egen takt. CFFA sade till exempel att ”Banker har tagit i bruk och lanserat verktyg som hjälper med olika MiFID 2 frågeställningar, ger svar till flera akter och uppfyller dess krav” efter att MiFID 2 kommer i kraft.

CFFA säger att ”kunden kommer att gå genom en kundundersökning som ger en bra helhetsbild om kundens finansiella situation och hens riskbenägenhet och förmåga” (CFFA, 2017). Denna kundundersökning kallas för ”process” som är bland annat ett av de nya verktygen som implementeras. Enligt den görs en jämn kvalitativ rådgivning för kunden och placeringsråd hur nuvarande situation kan förändras. Dokumentation och nya verktyg som används sköter det här ganska långt. Det som blir utanför det här är någonting som kallas produktägarens ansvar. Det innebär till exempel att produktägaren som har fonder eller liknande produkter, har koll på att de följer reglerna och dess förutsättningar. Till exempel ”kid” formulär (kund och produkt klassificering) skall vara på rätt nivå. Enligt

CFFA kommer de nya verktygen att svara på många frågor, men produktkontrollen blir på produktägarens ansvar. (CFFA, 2017)

7.2 Skillnader mellan länder, banker och andra aktörer

MiFID 2 - regleringar kommer att vara lika för alla finansiella aktörer. Men det finns några marknader samt länder som skiljer sig från de andra, till exempel Storbritannien och Nederländerna. De har redan blivit räknade till "MiFID 2 compliants" som tyder på att de har redan lanserat en del av MiFID 2 - regleringar och dess anspråksnivå är redan på MiFID 2 och i vissa fall även mycket högre än MiFID 2, till exempel angående placeringsrådgivning. Men en av de strängaste regleringarna som finns i dessa marknader är "kick back" förbud. Det betyder att ifall man t.ex. använder eller delar andra produktägarens produkter där man betalar "kick back" så betalas en del av administrativa ersättningar till den tredje parten. I dessa marknader har man absolut "Kick Back" förbud (CFFA, 2017).

Det finns inga skillnader mellan bankernas regleringar, men tolkningen av dem kan variera mellan olika banker. ESMA (European Securities and Market Authority) ger till exempel sina egna regleringar och tolkningskriterier, och de är samma för alla banker. Hur bankerna kommer att internalisera allt till sin process, kan variera, men i stora drag borde regleringar och dess tolkning vara lika med ESMA:s råd.

Lokal lagstiftning kan inte påverka det här, eftersom det baserar sig på regleringen, men lokal finansinspektion kan ge nyanser gällande implementeringen. Bankerna arbetar också tillsammans med varandra i Finland och i Finansbranschens Centralförbund delar de öppet sina tankar (PL, 2017).

Andra finanskoncerner med liknande verksamhet som banker, blev nödvändigtvis inte påverkade av MiFID 1 och deras inspektions- och uppföljningsansvar var också fullständigt finansinspektionens. CFFA anser, att det kommer att vara intressant att se på vilket sätt de kommer att agera, eftersom MiFID 2 kommer att påverka alla finansiella aktörer. PL säger att mindre finansaktörer kan vara tvungna att köpa eller använda utomstående hjälp för att implementera och anpassa sig till MiFID 2, eftersom de inte nödvändigtvis har den infrastruktur som krävs. En annan möjlighet är att de är tvungna att ändra sitt koncept helt och hållet (PL, 2017).

7.3 Skillnaden mellan MiFID 1 och 2

Skillnaden mellan MiFID 1 och 2 och hur de påverkar bankverksamheten är väldigt stora vågar CFFA påstå. Från den grundläggande utgångspunkten skiljer de sig väldigt lite från varandra, men MiFID 2 är mycket mer konkret med hur de tvingar aktörer att agera. CFFA säger att MiFID 2 är lite som ”kött på benen” och därmed en mer avancerad version. MiFID 2 innebär bland annat mera krav av kundens bakgrundsinformation, vem regleringar berör och incitament förbjud. Med andra ord: det som banken gör blir mycket mer konkret om man tänker på skillnaden mellan MiFID 1 och 2. Man kan säga att via MiFID 1 fick man rätta begrepp, värderingar, lämplighetsanalys och liknande grunder, men MiFID 2 går i dessa saker ännu djupare och tar itu med innehållet på ett mer ingående sätt. (CFFA, 2017).

PL påstår att MiFID 2 påverkar mycket flera produkter jämfört med vad det gör idag. Det berör inte längre endast en aktiehandel, utan kommer i framtiden att beröra alla sorts finansiella instrument och marknadsinstrument (PL, 2017).

7.4 MiFIR hämtar mycket mera rapporter

MiFID 2 grundas tillsammans med MiFIR, eftersom produktrepertoaren kommer att vara väldigt mycket större. Den nuvarande MiFID 1 är endast en bråkdel av det som den nya regleringen innebär, även i rapportering och uppdrag. PL gav som ett exempel att man måste i framtiden samla information av uppdragsgivaren på en väldigt noggrann nivå. Bankerna måste rapportera vissa transaktioner, och där man förr rapporterade 100 stycken, blir i framtiden 10 000 transaktioner. Information som samlas av kunder eller uppdragsgivare gällande transaktionsrapport var cirka 15-20 fält, men i framtiden blir informationsmängden gällande transaktioner cirka 70 fält. Skillnaden är stor och mängden rapporteringar kommer att vara enorm. Detta har lett till att man funderar över hur myndigheterna kan administrera allt detta. Mottagningen är enkel, men att få någonting vettigt ur det är ett frågetecken påstår PL (PL, 2017).

7.5 Hur MiFID 2 påverkar bankverksamheten från ett kundperspektiv

7.5.1 Mera frågor leder till bättre rådgivning

MiFID 2 påverkan på bankverksamhet från kundens synvinkel kommer att vara ganska långt med mera frågor angående kundens bakgrundsinformation som kunden bör besvara.

Bankerna kommer att vara tvungna att fråga väldigt mycket mera av kunden gällande kundens finansiella situation. Om man tänker att det eventuellt är dåligt för kunden, så påstår CFFA att det faktiskt är tvärtom. Det innebär flera saker som kunden har själv nytta av.

Framför allt får kunden rätt rådgivning och tjänster som passar bäst för hen. Det här beror på att man har frågat all nödvändig information av kundförhållande och om finansiell situation d.v.s. kunden har gått genom en process.

Den viktigaste uppgiften för rådgivaren är behovsbedömningen. Behovsbedömningen och beslut som kommer att göras, kan göras korrekt och bra endast med den ordentliga bakgrundsinformation som samlats in under processen. Man kan säga att beslut gällande den rådgivning, service eller produkter som kunden erbjuds, baserar sig på en här processen. Den här processen har också andra positiva sidor för kunden. Då kunden genomgår en diskussion och process med banken, får hen samtidigt en bra inblick av sin egen finansiella situation som de väldigt sällan har koll på. Det vill säga banken kan ge kunden en bra uppfattning om hans nuvarande riktiga situation. Ifall kunden vill vid placeringsrådgivningen föra sina beslut till ”execute” steget, har banken redan bra rationella förslag till kunden (CFFA, 2017).

7.5.2 Frågorna

Frågorna som ställs kommer direkt från Finansbranschens Centralförbund och rekommendationerna kommer från Finansinspektionen, var det framgår vilka saker som skall vara i skick. PL påstår att det kan finnas skillnader i dessa på grund av att vissa aktörer kan tycka att vissa frågor är viktigare än andra. Olika aktörer kan tillägga olika ”mjukare” frågor gällande kundens viktiga saker. Men givetvis finns det vissa ”paketfrågor” som alla måste frågas, men aktörer kan påverka hur de ställer frågorna. (PL, 2017)

Enligt PB har dagens banker emellanåt intressanta frågor gällande olika risker. Man frågar som oftast fem olika frågor gällande risker. Typiska frågor handlar till exempel om att ”förstår kunden att investering har sin risk”, men MiFID 2 kommer att ändra frågorna på det viset att man faktiskt måste ta ställning gällande ”vad som är kundens risktolerans”. Frågorna har inte något alternativ som tyder på ”ingen betydelse” utan det krävs noggranna frågor och svar (PB, 2017).

PL säger att största delen av bankens frågor kommer från koncernens huvudkontor, men modifieras här i Finland till de egna kunderna. Frågorna baserar sig på analys och man har tänkt väldigt djupt och noggrant hur man diskuterar risken och situationen med kunden. Det är nämligen bankens uppgift att få reda på kundens risktolerans (PL, 2017). Bankerna måste ta ställning och öppna kundens finansiella situation. Kunden måste lita på banken och förstå att banken måste känna till denna information, för att kunna ge bästa möjliga rådgivning. (CFFA, 2017)

Ett bra konkret exempel för kartläggningen är att banken frågar också om kundens förmögenheter, placeringar och skulder i andra banker. Kunden har rättighet att inte svara eller kommentera saken, men det måste utredas för att banken på riktigt ska kunna förstå kundens finansiella situation. Det är en viktig observation vid kartläggningen av kundens behov och kundrelation (PL, 2017). Ifall kunden inte vill berätta om sin förmögenhet i andra banker, har banken i sista hand rättighet att säga åt kunden att ”vi inte kan ge en fullmäktig rådgivning”. Dessa situationer är också viktiga att dokumenteras (CFFA, 2017).

7.5.3 Professionell rådgivning leder till gruppering

Rätta frågor ger säkerhet åt kunden; de ger en bild om att processen och rådgivningen är professionell. Men det har också sidoeffekter för banken, som även kan reflektera negativt tillbaka till kunden. Nämligen dessa processer är väldigt tidskonsumerande, där man noggrant kartlägger kundens behov, information, situation och kommer till något beslut och slutsats som skall dokumenteras. Därefter kommer man till en situation där man bestämmer om banken har tid och möjlighet att ge rådgivning åt alla som vill ha det. Det vill säga kundens förmögenhet måste vara på en viss nivå för att kunna begära kunden till kontoret och använda flera timmar och resurser för kundens bearbetning. Det är en fråga som med tiden fås svar på.

Man har till exempel i Storbritannien och Nederländerna varit tvungen att begränsa antalet kunder och en del av kunderna har hamnat utanför. Banker och andra aktörer måste fundera på hur dessa kunder ska skötas och hurdana verktyg som ska användas för att kunna tillämpa rådgivning. Detta har lett till att man har funderat på att hämta någonting som heter ”robo advice” till dessa kunder (CFFA, 2017).

7.5.4 Nya produkter och tjänster för kunder utan mystiska priser

Banker har börjat med en strategi där de har definierat vilka kundkategorier de kommer att ha och vilka produkter eller tjänster erbjuds till de olika kategorierna. MiFID 2 kommer att påverka bankerna så att de hamnar i framtiden kategorisera kunder och enligt det bestämma vilka tjänster eller produkter erbjuds och vilka nya produkter eller tjänster grundas för dem. Olika kategorier kan ha olika prissättningar som beror på ”kick back” förbud. MiFID 2 förbjuder en del ”kick backs” som gör att kunden inte betalar för själva produkten, utan av placeringsrådgivningen. Meningen är att kunden ska betala lika mycket som förut, men endast av det som hen förstår, det vill säga för det mesta av rådgivningen.

För tillfället är prissättningen eller provisionen som betalas för finansiella instrument oklar, eftersom det är bland annat osäkert vilka kostnader eller avgifter något instrument innehåller. MiFID 2 kör mera i den riktningen att man betalar endast för tjänster och rådgivning, men ingenting för själva instrumentet. På det här sättet blir jämförelsen mer transparent. Man har även som mål att ge rådgivning med klara mål. Det vill säga man gör en undersökning över vad kunden måste placera och spara för att nå x antal pengar under x antal år (CFFA, 2017).

7.6 Hur MiFID 2 påverkar bankverksamheten från bankens perspektiv

7.6.1 Intern skolning och utveckling

Hur kommer MiFID 2 att påverka bankverksamheten från bankens synvinkel?

Dokumentation, frågor och rådgivning, som redan tidigare tagits upp, är givetvis sådana faktorer. Den mest betydande faktorn är kanske ändå bankens inre skolning för personalen, främst för den personal som arbetar direkt med kunder. Bankerna har personal som arbetar med MiFID 2 - utredning och gör beslut på vilket sätt bankerna ställer sig och hur de tänker. Det här kräver väldigt stora resurser av banken och upprätthållande av olika verktyg eller

vidare utveckling av nya system är väldigt dyrt. Det här leder till att man funderar på vem som skall stå för kostnaderna och slutligen blir det kunden som står för kostnaderna. Enligt CFFA tänker man också om detta projekt har överlag en endamålsenig mening. Vissa banker investerar till exempel flera miljarder på systemutveckling enligt CFFA. Det är alltid bort från någonting till exempel antingen från bankens resultat eller via förändring i prissättningen (CFFA, 2017).

7.6.2 Det krävs mera av arbetaren

Det kommer att krävas mera kunskap av arbetaren gällande produktkunskap samt kundrådgivning. I fortsättningen kommer det också att komma någonting som bevisar den kompetensen, det vill säga hur kunskapen förvaras och uppehålls. Det här krävs i alla marknader. I vissa marknader är detta redan i bruk och man måste förnya en så kallad licens varje år. (CFFA, 2017)

7.6.3 Hur MiFID 2 påverkar bankens inkomster av produkter och tjänster

MiFID 2 kommer även att påverka bankens ekonomi. Man kan ta som ett bra exempel ”Kick Back” förbudet och hur det påverkar Storbritannien och Nederländerna där provisionerna och prissättningen har den största inverkan på finansiella instrument, vilket i sin tur påverkar mycket bankens inkomst. Inom andra marknader, där placeringskulturen är större än i Finland, som i till exempel Sverige, är trycket på provisioner och prissättning ännu större, så som i Storbritannien och Nederländerna, enligt CFFA. Kunden måste dock ärligt känna att hen får bra och värdefull rådgivning för att det skall kompensera ”Kick Back”. Idén är att kunna ersätta ”Kick Backs” med placeringsrådgivning. Det är bankernas största utmaning för tillfället. På lång sikt har man tänkt att det kommer att ge mycket längre och bättre kundförhållanden där kunden går med på långtidsinvesteringsplanering. Med andra ord kommer banken att hålla bättre fast i kunden. (CFFA, 2017)

7.6.4 Dokumentering

All dokumentation om placeringsrådgivning och hur man har kommit till något beslut eller produkt sparas och förvaras för att efteråt kunna ta reda på beslutets orsak och för att kunna följa upp kundrelationen. Från dokumenteringen måste framgå en relation mellan de planeringsinstrument som används, kundens finansiella situation och behovsbedömning. På det här sättet kan man även försäkra och följa med, att man i olika kontor ger liknande råd och beslut åt motsvarande personer. (PL, 2017)

7.7 Hur MiFID 2 gör marknaden effektivare

Ett av MiFID 2 viktigaste uppgifter är att göra marknader mer effektiva. Största vikten i denna zon är att förbättra och specificera ”best execution”, det vill säga grundande av uppdrag. Meningen är att marknader fungerar effektivt och man minimaliserar missbehandling. (CFFA 2017)

MiFID 2 innebär även strängare regleringar gällande marknadsställen. De ska bli effektivare och mer transparenta genom att handla olika uppdrag på samma sätt (PL, 2017).

7.8 MiFID 2 och incitament

MiFID 2 kommer att påverka direkt på incitament, eftersom man inte vill att placeringsrådgivning baserar sig på rådgivarens personliga intressen. Då man ger rådgivning, är rådgivarens viktigaste uppgift att ge det bästa möjliga råd åt kunden på basis av kundens behov. Man vill förhindra tillfällena, där rådgivaren möjligtvis ger fel sorts rådgivning åt kunden på grund av att rådgivaren har egna intressen för någon annan produkt än kunden. Ofta påverkar produkternas incitament ganska mycket rådgivarens föreslag, i stället för att lyssna på kundens intressen. Orsaken är helt enkelt, att rådgivaren förtjänar mycket mera av vissa incitament eller produkter. Det finns flera olika lösningar till det här dilemmat, men är svåra att genomföra, eftersom lönen inom branschen till största del består av försäljningsvolym och incitament. Det här oroar bankerna och de är tvungna att fundera över kompensation för försäljning och incitament utan att förlora arbetarnas motivation till gott arbete. (CFFA, 2017)

7.9 Aktörer gör egna beslut

Aktörer kommer att behöva själva bestämma om de kommer att fortsätta med egen ”arkitektur” och/eller erbjuda andra aktörers produkter eller tjänster. Det här kommer att påverkas av hur de reagerar på regleringar och om de vill skilja sig från mängden. Det påverkar förstås vilka tjänster som kan erbjudas. Majoriteten av bankerna har bestämt sig att erbjuda alla tjänster och produkter till sina kunder (PL, 2017).

7.10 Sammanfattning

Som en sammanfattning kommer MiFID 2 att påverka placeringsrådgivning, mottagning av uppdrag, behandling av uppdrag, kundrapportering och rapportering av transaktioner till myndigheter. Det här orsakar ett stort arbete för banker. En av de största sakerna som MiFID 2 kommer att påverka, är kundens informering i alla placeringsärenden eller om produkter, bland annat om risker, priser och produkter som intresserar kunden. Kunderna är också i framtiden tvungna att fylla i mera blanketter än tidigare, vilket i sin tur har lett till en diskussion om ifall man utvecklar någonting helt onödigt och negativt från kundens perspektiv (PL, 2017).

8 DISKUSSION

Till följande diskuteras och utvärderas det insamlade intervjumaterialet ur examensarbetets syfte och forskningsfrågor.

8.1 Analys och utvärdering

Från och med 3.1.2018 kommer MiFID 2 att påverka bankverksamheten väldigt brett. Det gör till exempel finansiella marknader mycket mer transparenta, billigare samt tydligare för investerare. Målet med MiFID 2 är att få bättre kundskydd genom att förmedla mera information till kunden om placeringsprodukter. Genom att samla in mera information om kunden ger i sin tur möjlighet för bättre rådgivning. MiFID 2 innebär också att alla aktörer måste agera på samma sätt gällande rådgivning, dokumentation, rapportering, uppdrag osv.

8.1.1 Skillnader mellan aktörer och MiFID 1, 2 samt MiFIR

MiFID 2 hämtar mycket mera ”kött på benet” jämfört med MiFID 1. MiFID 1 är grunden för MiFID 2 där strukturen är samma, men MiFID 2 är en avancerad version av det. MiFID 2 innebär bland annat mera regleringar angående placeringsrådgivning, vad som frågas av kunden, hur marknadsplatser samt banken skall agera, hur man skyddar placeraren bättre och hur man gör marknader effektivare.

MiFID 2 bär med sig även MiFIR-direktivet, som i sin tur innebär nya rapporteringskrav för kund- och transaktionsrapportering. All rapportering ska vara regelbunden och det ska finnas mera omfattande rapporter. Rapporterna ska bland annat innehålla alla kostnader. Antalet dagliga rapporteringar angående transaktioner har beräknats öka tiofaldigt och fält som skall ifyllas i dokument har beräknats öka sjufaldigt. Det här bidrar till att myndigheterna får en bättre och mer omfattande inblick i placeringar och det hjälper också dem vid olika utredningar.

I princip finns det ingen skillnad mellan länder, banker eller andra aktörer inom EU gällande MiFID 2 – regleringarna, men det finns skillnader mellan hur kunderna klassificeras och vilka frågor som kunden ställs. Tolkningarna av regleringarna kan alltså variera mellan olika aktörer. Det finns några länder som redan har tagit MiFID 2 i bruk och har även strängare regleringar gällande incitament-förbud, till exempel Storbritannien. Det här beror på den större placeringskulturen i landet. Lokala lagstiftningar kan även påverka regleringar, vilket gör att det kan finnas en del små skillnader mellan olika länder. MiFID 2 kommer att påverka exakt alla finansiella aktörer som har placeringstjänster eller produkter. MiFID 1 gjorde däremot inte det.

I de landen där man har tagit i bruk MiFID 2 - krav, har man märkt att det inverkar marknaden genom att ge mera press gällande produkternas prissättning. Eftersom man betalar för rådgivning eller tjänst i stället för instrumenten, så avgränsas också vissa kunder, vilket gör att alla eventuellt inte får tjänst. Antalet placeringsrådgivare har sjunkit medan nivån och kompetenskraven har stigit. Även om denna trend inte ännu har nämnvärt kommit till Finland, så kommer det även att påverka våra marknader i framtiden.

8.1.2 Hur MiFID 2 påverkar bankverksamheten från bankens samt kundens synvinkel

Kundkategoriseringen är inte något nytt för bankerna, men vilka sorts tjänster, produkter och med vilket pris de erbjuds till sina kunder kommer som en relativt ny sak. Bankerna kommer även att fokusera på att marknadsföra och distribuera tjänster/produkter på olika sätt till alla kundgrupper. Det här kan ses som en bra sak, eftersom kunden på det här sättet kan få marknadsföring och tjänster/produkter som passar hen bäst. Man undviker alltså marknadsföring av riskabla eller komplicerade produkter åt en icke-professionell kund och tvärtom. Det här minimerar risken för kunden att förlora egendom eller placera på fel sorts produkter.

Placeringsrådgivning och dokumentation kommer som sagt att påverkas i stor utsträckning, men ändå positivt. Före rådgivning måste man göra klart om rådgivningen är kontinuerlig eller en engångsrådgivning. På det här sättet får kunden de bästa råden antingen för en långtidsinvestering eller för en placering som är aktuell för tillfället. Rådgivningen kommer att basera sig på en väldigt noggrann behovsbedömning, där hela kundens finansiella situation tas i beaktande. När man har fått reda på kundens behov, kan man ge korrekt rådgivning för en specifik produkt som lämpar sig bäst för kundens behov.

En sak som kommer att vara helt ny från och med 3.1.2018, är en redogörelse där de kommer fram varför rådgivningens beslut motsvarar kundens behov och profil. Redogörelsen ska ges skriftligt till kunden, så att kunden med hjälp av den kan försäkra sig om korrekt rådgivning. Det innebär också att kunden får kännedom om samtliga kostnader och avgifter gällande produkten eller tjänsten, vilket även inkluderar årlig rapportering av avgifter och kostnader. På detta vis erhåller kunden information om hur mycket hen betalar för sina produkter och tjänster. I den med MIFID 2 är att man egentligen betalar endast för rådgivningen och inte för instrumenten. Man vill minimera de odefinierade avgifterna av finansiella instrument som ofta är för komplicerade att förstå.

Kundmötes spårbarhet kommer också som en ny grej. Alla möten och diskussioner fysiskt, via telefon, e-post, internet, mobilbank eller video mellan kunden och banken måste sparas och ges åt kunden eller myndigheter vid begäran. Det här hjälper kunden, banken och

myndigheter att reda ut, olika beslut eller rådgivningstillfällen ifall det uppkommer oklarheter eller andra problem.

På vilket sätt påverkar MiFID 2 personalen då? MiFID 2 kommer att kräva mera kunskap och kompetens av personalen som arbetar med rådgivning och intern bevakning. Djupare kunskap och kompetens krävs inom finansiella instrument och dess rådgivning samt bland sättet att utreda kundens finansiella situation, behov och risk. Kunskap och kompetens för finansiella instrument och rådgivning kommer i framtiden att beräknas och uppehållas med olika verktyg. Man kommer alltså att pröva kunskapen och kompetensen regelbundet. På detta sätt ser man till att personalen har rätta kunskaper för sitt arbete och kunderna kan lita på deras professionalitet.

Själva processen med rådgivning och kundförhållanden kommer att öka arbetsmängden samt orsaka mera tidskrävande undersökningar. Rådgivaren kommer att använda i framtiden mycket mera tid med kunden, eftersom det finns massor med information som skall utredas för en bra rådgivning. Rådgivaren är tvungen att gå igenom en process med kunden, där man tar reda på kundens finansiella situation, risktolerans, förlusttolerans, förmögenhet, skulder, familjens inkomster och olika framtidsmål. Därefter gör man en analys och på basen av den kan man föreslå olika alternativ åt kunden. Det här leder till en dokumentation och uppföljning av kunden med olika rapporteringar och eventuella beslut. Investeraren kommer att få den bästa möjliga rådgivning, fastän den här processen innehåller mera arbete för rådgivaren.

Om man funderar på hur allt påverkar kunden så är MiFID 2 egentligen gjort för kunden. Kunden är den som mest får nytta av MiFID 2. Kunden får väldigt bra investeringsskydd, eftersom rådgivaren har incitamentförbud och dessutom spenderar rådgivaren mycket tid med kunden för att kartlägga hans situation och behov. Kunden kommer att förstå och få en bättre kunskap om produkter, risker och prissättning i framtiden, eftersom all information ges åt kunden. De odefinierade och mystiska avgifterna upphör och hen betalar huvudsakligen endast för rådgivningen. Även alla beslut och diskussioner dokumenteras för att ha bra uppföljning på kundförhållandet. Men för att allt det här skall lyckas, måste kunden svara på även personliga frågor och lita på sin bank. Utan det kan inte ordentlig rådgivning ges. Ibland kan kunden ha nytta av en kartläggning av den egna finansiella situationen, ifall hen aldrig har gjort det förr eller ifall hen funderat på sina egna risker och möjligheter.

Kundkategoriseringen kan även ses som en negativ sak, eftersom det eventuellt begränsar rådgivning endast till de som har en tillräcklig förmögenhet eller bra inkomster. Till de andra ska det också finnas andra kanaler eller verktyg att få rådgivning eller möjlighet att göra placeringar.

En annan sak som påverkar bankerna väldigt mycket med MIFID 2 är incitamentförbud. Huvudsakligen får placeringsrådgivaren inte ta emot ersättning eller belöning av försäljning som skulle kunna hjälpa försäljning av någon produkt, till och med produktägarens ”kick backs”. Det här leder till att rådgivaren tänker 100 % på kundens bästa och behov, och inte på sina egna intressen att sälja någonting som hen skulle själv få någon nytta av. Det här ökar pålitligheten och förtroendet för alla parter, vilket i sin tur förbättrar möjligheten till ett mera positivt och längre kundförhållande.

Men det här har också en negativ påverkan, eftersom rådgivarens lön i de flesta bankerna består av försäljningsvolym av någon produkt. Det här måste kompenseras på något sätt för att motivera rådgivaren att fortsätta kvalitativt arbete. Just nu funderar bankerna på hur de kan kompensera incitamenten för rådgivaren.

8.1.3 Sammandrag

Alla finansiella aktörer ska följa MiFID 2 – regleringar, för att visa att alla aktörer har likadana rådgivning och likadana krav. Det här reflekterar positivt på marknaden och kunder. Marknader och produkter blir tydligare och mer transparenta med hjälp olika regleringar av MiFID 2. Nya regleringar medför mycket mera arbete, men å andra sidan minskar de stora ekonomiska förluster, risker och hjälper marknaden att bli mera global och större.

MIFID 2 är alltså väldigt bra för våra ökande marknader och investerare samt ger även skydd för finansiella aktörer. MiFID 1 var första steget mot detta, men MiFID 2 ger så mycket mera kött på benet att det blir en stor positiv förändring i bankverksamheten.

9 SLUTSATSER

Arbetet visar att MiFID 2 innebär väldigt många bra och omfattande uppdaterade regleringar som har fått sin början från MiFID 1. De nya regleringarna omfattar ett så stort område, att bankverksamheten kommer att förändras helt och hållet gällande den finansiella marknaden och investerarskyddet. Bankerna kämpar för tillfället med hur de kommer att anpassa sig till nya regleringar samt utveckla sina system, utbilda sin personal och se till att från och med 3.1.2018 vara klara med förändringen.

Kunderna kommer att få mycket mera omfattande och noggrannare rådgivning. Rådgivningen ger åt kunden en väldigt bra bild av alla kostnader, risker och produkter. Kunden måste svara på flera frågor, men endast på grund av att man skall kunna ge kvalitativ rådgivning. Eftersom regleringarna också påverkar olika incitament, uppdrag på marknadsplatser och hur marknadsplatserna måste agera, kommer marknader att bli mycket mer globala och transparenta.

Noggrant samarbete mellan kunden och banken, och uppföljning av regleringar leder till ett mycket bättre investerarskydd och bättre rådgivning. MiFID 2 är väldigt bra för våra ökande marknader och det minskar avsevärt olika finansiella risker.

9.1 Avslutande kommentarer

Jag valde att skriva om MiFID 2 och hur den kommer att påverka bankverksamheten, eftersom det är väldigt aktuellt just nu och jag är själv väldigt intresserad av placeringstjänster och produkter.

Eftersom jag arbetar i en bank som erbjuder investeringstjänster, rådgivning och instrument, beslöt jag att det här är någonting för mig, eftersom det kommer att påverka min egen arbetsplats. De största svårigheterna med arbetet var att hitta rätta källor, eftersom det finns enbart olika fristående rapporter och information som utgivits av olika finansiella aktörer samt EU, och de är också menade för kunder. Tyvärr saknas det facklitteratur i bokform, som skulle behandla MiFID 2 och dess påverkan på bankverksamheten. Den andra svårigheten var

att begränsa ämnet, eftersom MiFID 2 - förändringen är så omfattande. Jag var tvungen att begränsa MiFID 2 påverkningarna och fokusera för det mesta på bankverksamheten.

Jag tycker att jag har lyckats bra med att framföra hur MIFID 2 påverkar bankverksamheten, med att ta upp de största och viktigaste reglerna som påverkar bankverksamheten. Jag har också framfört budskapet om vad MiFID är och varför det har grundats. Det skulle vara väldigt viktigt att personer, som handlar med placeringar och använder rådgivningstjänster, skulle förstå varför banken måste agera på det sättet som de gör. Det skulle också vara viktigt att förstå att MiFID 2 regleringar är gjorda för kundens bästa.

Som fortsatta studier rekommenderar jag Europeiska Kommissionens och ESMA:s nätsidor och följa med olika finansiella instituters rapporter som publiceras under årets lopp.

Europeiska Kommission: https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/law-details_en

ESMA: <https://www.esma.europa.eu/regulation/mifid-ii-and-investor-protection>

10 KÄLLFÖRTECKNING

Business Dictionary, Financial Institution Definition, 2016. Tillgänglig: <http://www.businessdictionary.com/definition/financial-institution.html>
Hämtad: 5.12.2016

CFFA. 2017, intervju om MiFID 2 påverkan på bankverksamheten (muntl.). Transkriberad och bifogad till detta arbete 29.3.2017.

Danske Bank, Hur förbättras investerarskyddet, 2016. Tillgänglig: <https://www.danskebank.fi/sv-fi/Sivut/Mifid/MiFID/MiFIDFragorOchSvar/Pages/MiFIDFragorOchSvar.aspx>
Hämtad: 5.12.2016

Danske Bank, Inspelas telefonsamtal och varför, 2016. Tillgänglig: <https://www.danskebank.fi/sv-fi/Sivut/Mifid/MiFID/MiFIDFragorOchSvar/Pages/MiFIDFragorOchSvar.aspx>
Hämtad: 5.12.2016

Danske Bank, MiFID frågor och svar, 2016. Tillgänglig: <https://www.danskebank.fi/sv-fi/Sivut/Mifid/MiFID/MiFIDFragorOchSvar/Pages/MiFIDFragorOchSvar.aspx>
Hämtad: 5.12.2016

Danske Bank, Vad är MiFID och vad syftar det till, 2016. Tillgänglig: <https://www.danskebank.fi/sv-fi/Sivut/Mifid/MiFID/MiFIDFragorOchSvar/Pages/MiFIDFragorOchSvar.aspx>
Hämtad: 5.12.2016

EFAMA, MiFID/MiFIR, 2016. Tillgänglig: <https://www.efama.org/Lists/Topics/form/DispItem.aspx?ID=22>
Hämtad: 5.12.2016

ESMA, MIFID 2 and MiFIR, 2016. Tillgänglig: <https://www.esma.europa.eu/policy-rules/mifid-ii-and-mifir>
Hämtad 13.4.2017

Europeiska Kommission, Europarlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, Artikel 24, 2014. Tillgänglig: https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/law-details_en
Hämtad 13.4.2017

Europeiska Kommission, Europarlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, Artikel 25, 2014. Tillgänglig: https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/law-details_en
Hämtad 13.4.2017

Europeiska Kommission, Investment services and regulated markets - Markets in financial instruments directive, 2016. Tillgänglig: <https://ec.europa.eu/info/business-economy->

euro/banking-and-finance/financial-markets/securities-markets/investment-services-and-regulated-markets-markets-financial-instruments-directive-mifid_en

Hämtad 13.4.2017

Finansinspektionen, MiFID 2 och MiFIR, 2016. Tillgänglig:

<http://www.finanssivalvonta.fi/se/Regelverk/Regleringsprojekt/MiFID/Pages/Default.aspx>

5.12.2016

Finansinspektionen, Vilka regeländringar medför MiFID 2 och MiFIR, 2016. Tillgänglig:

<http://www.finanssivalvonta.fi/se/Regelverk/Regleringsprojekt/MiFID/Pages/Default.aspx>

Hämtad: 5.12.2016

Gernandt & Danielsson, Algoritmisk handel och DMA-tjänster, 2015. Tillgänglig:

<https://www.gda.se/globalassets/publikationer/regulatory-client-briefing-mifid-ii-mars-2015.pdf>

Hämtad: 5.12.2016

Investopedia, Financial Instrument, 2016. Tillgänglig:

<http://www.investopedia.com/terms/f/financialinstrument.asp>

Hämtad: 5.12.2016

Investopedia, Markets in Financial Instruments Directive, 2016. Tillgänglig:

<http://www.investopedia.com/terms/m/mifid.asp>

Hämtad: 5.12.2016

Investopedia, Private Banking, 2016. Tillgänglig:

<http://www.investopedia.com/terms/p/privatebanking.asp>

Hämtad: 5.12.2016

Nordea, MiFID 2 Regulations, 2016. Tillgänglig:

<http://www.nordeamarkets.com/nordea+markets/what+we+do/regulations/mifid+ii+regulations/1691112.html>

Hämtad: 5.12.2016

Nordea, sijoituspalvelujen sääntely, 2016. Tillgänglig:

<http://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/saastot/sijoittaminen/sijoituspalveluiden-saantely.html>

Hämtad: 5.12.2016

Nordea, Sijoittajan suoja, 2016. Tillgänglig:

<http://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/saastot/sijoittaminen/sijoituspalveluiden-saantely.html>

Hämtad: 5.12.2016

PB. 2017, intervju om MiFID 2 påverkan på bankverksamheten (muntl.). Transkriberad och bifogad till detta arbete 29.3.2017.

PL. 2017, intervju om MiFID 2 påverkan på bankverksamheten (muntl.). Transkriberad och bifogad till detta arbete 29.3.2017.

PWC, Governance, 2016. Tillgänglig: <http://www.pwc.lu/en/mifid/technical-summary-mifid.html>

Hämtad: 5.12.2016

PWC, Investor protection, 2016. Tillgänglig: <http://www.pwc.lu/en/mifid/technical-summary-mifid.html>

Hämtad: 5.12.2016

PWC, Technical Summary-MiFIR, 2016. Tillgänglig: <http://www.pwc.lu/en/mifid/technical-summary-mifir.html>

Hämtad: 5.12.2016

Swedbank, Passandebedomning, 2016. Tillgänglig: <https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/placeringsforslag/mifid/om-passandebedomning/>

Hämtad: 5.12.2016

Swedbank, Vad skall banken göra enligt lagen, 2016. Tillgänglig: https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/placeringsforslag/mifid/fragor-och-svar/#Vad_r_syftet_med_den_nya_lagen

Hämtad: 5.12.2016

Swedbank, Vad är komplicerade finansiella instrument, 2016. Tillgänglig: https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/placeringsforslag/mifid/fragor-och-svar/#Vad_r_okomplicerade_finansiella

Hämtad: 5.12.2016

Swedbank, Vad är lämplighetsövning, 2016. Tillgänglig: https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/placeringsforslag/mifid/fragor-och-svar/#Vad_r_l_mplighetsbed_mning

Hämtad: 5.12.2016

Swedbank, Vad är syftet med den nya lagen, 2016. Tillgänglig: https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/placeringsforslag/mifid/fragor-och-svar/#Vad_r_syftet_med_den_nya_lagen

Hämtad: 5.12.2016

Swedbank, Vad är okomplicerade finansiella instrument, 2016. Tillgänglig: https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/placeringsforslag/mifid/fragor-och-svar/#Vad_r_okomplicerade_finansiella

Hämtad: 5.12.2016

Ålandsbanken, Information om incitament, 2016. Tillgänglig: <https://www.alandsbanken.fi/sv/banktjanster/spara-placera/mifid/incitament>

Hämtad: 5.12.2016

Ålandsbanken, Vad är MiFID, 2016. Tillgänglig: <https://www.alandsbanken.fi/sv/banktjanster/spara-placera/mifid/vad-är-mifid>

Hämtad: 5.12.2016

Ålandsbanken, Vem berörs av MiFID, 2016). Tillgänglig: <https://www.alandsbanken.fi/sv/banktjanster/spara-placera/mifid/vad-är-mifid>

Hämtad: 5.12.2016

11 Bilaga 1

Intervju med MiFID 2 projektledare (PL), chef för finansiell administrativ (CFFA) och Private Banker (PB).

Den 27.2.2017, i en internationell bank i Helsingfors

Intervjuare: Niklas Gallen (NG)

Omständigheter: Jag besökte banken och träffade alla som jag skulle intervju. Därefter gick vi lite igenom min bakgrund, orsaken till intervjun och en kort allmän diskussion om mitt ämne. Därefter började vi själva intervjun.

NG: Hei aloitellaan vaikka siitä, että ketä te olette, mitä te teette ja mikä on teidän rooli täällä pankissa..... lähdetään siitä liikkeelle?

PL: Noniin elikkä PL, tosiaan toimin tuossa CFFA:n porukassa MiFID 2 koordinaattorina tämän pankin osalta ja tuota siinä tosiaan aloitin noin puolitoista vuotta sitten ja oon toiminut aikaisemmin konttorissa konttorinjohtajana. Ja sitten yksityispuolen vetäjänä kymmenen vuotta sitä ennen ja sitä ennen tehnyt paljon muita hommia, että aika pitkää ollut pankkialalla.

Ja niinkun CFFA tuossa sanoi, että ei sitä osannut arvata, kuinka laaja tämä MiFID 2 alue oikeasti on ja mihin kaikkeen tämä oikeasti vaikuttaa. Se on aikamoinen viidakko ja vaikutuksia on ihan asiakkaan perustiedoista loppudokumentaatioon ja kaikkea siltä väliltä liittyen sitten sijoitusneuvontaan, kauppoihin, ordereitten vastaanottamiseen, raportointiin viranomaisille tai muuta raportointia asiakkaille ja ja siinä on monta osa-aluetta. Siinä niin lyhkäisyydessään sitä nyttien ihmetellään ja yritetään tulla ”compliantiksi”, että onneksi tässä on vielä monta kuukautta aikaa.

PB: Private Banker, kymmenen vuotta tässä pankissa ja alalla 15 vuotta. Edustan MiFID maailmassa ehkä sitä tahoja joka käyttää sitten näitä pankin ratkaisuja. Ja tietysti asiakkaan kohtaamisessa ja sijoitusneuvonnassa törmään MiFID 2:een. Maailma on muuttunut aika paljon siitä milloin aloitin. Et se rooli tällä hetkellä.

CFFA: Ja mun nimi on CFFA ja oikeastaan toimin täällä paikallisesti kyseisessä pankissa, vastaan kaikesta säästämiseen, sijoittamiseen ja varainhoidollisiin palveluihin liittyvistä

asioista. Eli mulla on täällä tiimejä... erilaisia, vastaan varinhoitotiimistä ja Private Banking konseptista ja sit mun vastuualueella on myös tämmönen yksikkö nimeltä investment center, joka meillä taas vastaa käytännössä meidän konttoreiden sijoitustuotteiden myyntiprosessista ja sijoitusneuvontaprosessista, kuinka me kohdataan meidän asiakas ja missä kanavoissa me jaellaan meidän tuotteita ja kuinka se tapahtuu. Eli oikeastaan siihen voi hyvin pitkälti sanoo että aika lailla kaikki mikä liittyy säästämiseen, sijoittamiseen ja varainhoidollisiin palveluihin. Ja tittelini on varainhoidon johtaja ja ja siinäpä se. MiFID 2 projektiin oli se ensimmäinen henkilö jota on rokotettu tässä organisaatiossa ja olin sen verran viisas, että ymmärsin delegoida tehtäviä. Oon ollu vahvasti erilaisissa tehtävissä mukana, mutta slekeesti päävastuu on ollu PL:llä tässä projektissa ja käytännön työssä. Ja PL pyytää tarvittaessa apua. Koko pankin konsernin pääkonttorilla on toki iso armeija joka työstää tätä MiFID 2 projekti. Onneksi tät projektia lykättii vuodella, koska muuten kaiken pitäisi olla jo valmista ja tämä tosiaan koskettaa todella laajaa aluetta ja vaatii prosessien ja järjestelmien kehittämistä.

NG: Sit jos lähdetään itse aiheeseen hieman enemmän niin, mikä MiFID 2 on lyhyesti? Eli mitä se käsittää. Että voiko sitä edes kertoa lyhyesti. Mennään hieman myöhemmin syvemmin aiheeseen sisään.

CFFA: Mä kiteyttäisin lyhyesti siihen niiku kuluttajan suojaan, sijoittajan suojaan joka liittyy hyvin voimakkaasti siihen niiku että asiakkaitten keinot saada tietoja siitä minkälaisia tuotteita ja minkälaisilla ehdoilla ja minkälaisista kanavista ne pystyy niitä niiku hankkimaan. Eli tälläinen läpinäkyvyys tuotteissa, mitä ne sisältää ja mitkä on niitten kustannukset jne. Ne on ne perusjutut mistä on lähdetty liikkeelle.

NG: Mistä MiFID 2 on saanut alkunsa? Mistä se tulee ja miksi näin ollaan ryhdytty tekemään ja perustamaan aikoinaan.

CFFA: Siinä on kyllä ihan tämä sama ajatus, että kuluttajansuojan voimakas lisääntyminen ja tosiaan käytännössä että saadaan kaikki toimijat toimimaan samalla tavalla eri markkinoilla. Eli maailma on muuttunut globaalisemmaksi ja toimijat toimii yli rajojen. Ja se regulaatio ois yhtäläinen kaikilla markkinoilla ja asiakkaiden ois helpompi ymmärtää kokonaisuus ja tuotteet ois mahdollisimman samanlaisia ja niitä jaeltaisiin samalla tavalla ja sijoitusneuvonta ois tasalaatuista. Ne on varmasti ne ydin asiat miksi näin ollaan ryhdytty.

PL: Ja sitten tietenkin nämä finanssikriisi tyyppiset asia niin on varmasti edesauttaneet ja nopeuttaneet tällöisen regulaation implementointia lisää ja tärkeyttä ja sit tietenkin spekulatiiviset asiat, ihan valuuttakeinottelut ja sen tyyppiset asiat halutaan pistää kuriin markkinoilla.

PB: Ihan suomessakin on ihan monta esimerkkiä siitä miten on annettu aika mielenkiintoista sijoitusneuvontaa jos sitä voi siksi kutsua.

NG: Mainitsitte jo, että se astuu vuoden päästä voimaan, niin tota millä lailla se astuu voimaan? Astuuko se step-by-step menetelmällä vai kaikki samaan aikaan, onko osa tullu jo vai miten se astuu voimaan.

CFFA: Kyllä se hyvin pitkälti astuu voimaan silloin 3.1.2018 eli käytännössä ajatus oli että se olisi tapahtunut jo 3.1.2017 mut se lobbaus oli aika voimakasta ja ihan ymmärrettävää, että se aika ei ihan yksinkertaisesti riittänyt. Ja nyt koetaan että olisi annettu tarpeeksi aikaa toimijoille valmistautua. Että kyllä se on sellainen kertarysäys. Mutta toimijat voi sitten omissa asioissaan edetä eri tahtia. Esimerkiksi meillä tässä pankissa ollaan lanseerattu tällöinen asiakkaan kohtaamis työkalu. Se tulee antamaan vastaukset moneen kysymykseen ja se on niin kun lääke moneen asiaan MiFIDin suhteen. Asiakas menee sellaisen kartoitus prosessin läpi joka päättyy siihen, että meillä on kokonaiskuva asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, sen asiakkaan riskinottohalukkuudesta ja kyvystä. Ja sen perusteella me taas annetaan tasalaatunen neuvo asiakkaalle ja sijoitusehdotus kuinka sitä nykyistä tilannetta voitaisi muuttaa. Ja sen hoitaa aika pitkälti se dokumentaatio. Se mitä jää siitä ulkopuolelle on jotain mitä me kutsutaan tuoteomistajien vastuuksi. On se että meillä on tuoteomistajat esimerkiksi rahastot, meidän pankin henkivakuutusyhtiö tai strukturoidut tuotteet, että heidän pitää taas pitää huoli siitä että heidän tuotteet vastaa regulaatiota ja niitten vaatimuksia. Ja asiakkaalle annettavat ”kid lomakkeet” ja muut on vaatimusten tasolla. Eli kohtaamis työkalut vastaa aika moneen kysymykseen ja sit jää tämä tuotehallintapuoli tuoteomistajien vastuulle.

NG: Onko maiden välillä minkäänlaisia eroja näissä säädöksissä vai onko kaikilla täysin samat säädökset?

CFFA: Hyvä kysymys! Käytännössä voidaan esimerkiksi kaksi markkinaa nostaa esiin... UK ja Hollanti. Jossa on jo lanseerattu tai heidät lasketaan jo MiFID 2 compliantiksi, koska siellä on osaksi jo lanseerattu ja heidän vaatimustaso on sillä tasolla ja aika paljon ylikin. Eli siellä ollaan regulaatiossa päätetty että se on vielä tiukempaa, liittyen sijoitusneuvontaan ja puhutaan tämmösistä: jos jakelet toisen tuotteita esimerkiksi käytät täyden valtakirjan ratkaisuja jonkun toisen rahastoyhteyksien tuotteita mistä maksetaan Kick Backi, eli jos käytät jonkun toisen tuotteita niin me palautetaan osa hallinnollisista palkkioista sille kolmannelle osapuolelle. Ja tuolla esimerkiksi kaikilla sijoitustuotteiden jakelussa on totaalinen kick back ban (inducement ban). Mikä taas ei tule voimaan MiFID 2:ssa. Se ei tule koskemaan kaikkia sijoitusneuvonnan muotoja tai niinkun sijoitustuotteiden myyntiä kaikissa muodoissa. Eli ihan samalla tavalla ei tulla menemään ja huhujen mukaan Ruotsikin tulisi menemään tiukempaan linjaan tässä. Suurilta osin kyllä, mutta hieman poikkeuksia.

NG: Onko sitten pankkien välillä eroa?

CFFA: Ei

NG: Tulkitseeko tämä pankki erilailla esim. kuin kilpailijat?

MS: No se jää nähtäväksi, koska nyt MiFID regulaatio on voimassa ja se on kaikille sama. Ja ESMA antaa tietenkin omat säännökset ja tulkinta ohjeet. Mutta nekin on kaikille samat oli mikä pankki tahansa. Se että miten sisäisesti viedään omaan prosessiin, niin siinä voi tulla vähä eroja. Mutta pääsääntöisesti regulaatio ja tulkinta ESMA:n ohjeistuksella pitäisi olla sama. Tietenkin paikallinen lainsäädäntö ei voi erot. Koska se perustuu regulaatiolle. Mutta paikallinen finanssivalvoja voi antaa nyansseja sen implementoinnin suhteen. Tulkinnoissa saattaa olla siis hieman eroja.

CFFA: Tuossakin kyllä pankit tekevät paljon yhteistyötä Suomessa ja finanssialan keskusliitossa ja aika avoimesti he vaihtavat ajatuksia.

PB: Mites muuten pankkiiriliikkeet?

CFFA: No se on oma maailmansa ja mielenkiintoista nähdä miten siellä tullaan toimimaan. Jos jotakin toivoisi niin MiFID koskisi myös heitä koska muuten heidän tarkistukset ja seuranta jää täysin finanssivalvonnalle.

PL: MFID 1 ei tosiaan koskenut kaikkia finanssialan toimijoita, mutta MiFID 2 tulee koskemaan kaikkia. Tämä saattaa vaikuttaa siihen, että pienemmät tekijät tulevat ostamaan tai käyttämään ulkopuolisia palveluja MiFID 2 toteuttamiseen ja seurantaan koska heillä ei välttämättä ole omaa tarvittavaa infrastruktuuria. Tai muuttavat konseptiaan.

NG: Miten MiFID 1 eroaa MiFID 2:sta? Mitkä ovat suurimmat eroavaisuudet. Onko MiFID 2:es lisätty vain erilaisia uusia säädöksiä?

CFFA: No kyllä aika isot muutokset tavallaan on siinä. Peruslähtökohdiltaan ne eivät eroa niin paljon toisistaan. Mutta tämä MiFID 2 on niin paljon konkreettisempi siinä kuinka se velvoittaa toimijoita toimimaan. Se on vähän niin kun sanoisi lisää lihaa luitten ympärille. Mitä liittyy siihen on mitä meidän pitää tietää asiakkaasta, ennen kuin me annetaan sille sijoitusneuvontaa, mitä liittyy näihin kick backeihin, mitä se koskee jne. Eli tavallaan se menee paljon konkreettisemmaksi tasolle niin kun omissa ohjauksissa.

PL: Koskee niin kun selkeästi enemmän tuotteita mitä se tänä päivänä koskee. Sinne tulee niiku puhutaan tästä FICC puolesta esim. Ei koske enää esim. yksittäistä osakekaupankäyntiä. Että se koskee jatkossa käytännössä kaikkia rahoitusvälineitä ja markkinainstrumentteja.

CFFA: Ehkä sen voi ajatella niin, että MiFID 1:sen kautta tuli käsitteet ja asianmukaisuusarviot, soveltuvuusarviot ja tällaiset perusasiat mu sitten tässä mennään todella paljon syvemmälle siitä että mitä sen pitää oikeasti sisältää.

NG: Nythän MiFIR tulee samalla, niin onko MiFID 1:stä siirtynyt osa asioista MiFIR:iin. Vai tuoko MIFIR ihan uudet asiat.

PL: No MiFIR kanssa se tosiaan laajentuu niin kun sanottu tämä tuoterepertuaali tulee olee todella paljon laajempi siinä. Tämä nykyinen MiFID 1:nen se on vain murto-osa mitä tämä uusi regulaatio tuo tullessaan. Myös raportoinnin osalta ja toimeksiantojen hallinnassa. Esimeriksi pitää kerätä tietoja toimeksiantajasta tarkalla tasolla. Ennen raportoitiin kaupat

viranomaisille, jos nyt ollaan raportoitu 100 kauppaa, niin jatkossa jopa 10 000 kauppaa. Nyt ollaan raportoitu noin 15-20 pakollista kenttää, ja jatkossa tietomäärää raportoidaan liittyen kauppaan noin 70 tietokenttää. Eli ihan valtavasti. Kaikki osapuolet miettii tietenkin sitä, että miten viranomainen pystyy sen oikein hallinnoimaan. Totta kai sen vastaanottaminen on helppoa, mutta miten siitä saadaan jotain järkevää aikaan.

NG: Mennäänpäs hieman syvemmälle MiFID 2:een. Mites tämä tulee vaikuttamaan pankkitoimintaan asiakkaan näkökulmasta? Voitte samalla lisätä hieman, että joutuuko pankki tehdä muutoksia esim. tuotteiden suhteen?

CFFA: Jos mietitään asiakkaan näkökulmasta, niin MIFID 2 tulee tuomaan lisää kysymyksiä!! Todella paljon. Me joudutaan kysymään asiakkailta paljon enemmän, paljon syvemmin sitä tietoa mitä asiakkaan taloudelliseen tilanteeseen liittyy. Sit jos mietitään sitä, että onko se huono asia asiakkaalle. Niin päinvastoin. Siinä on paljon asioita mistä se asiakas itse hyötyy. Ennen kaikkea se, että kun meillä on tarvittavat tiedot asiakkuudesta ja prosessi taustalla kunnossa. Niin sen asiakasrajapinnan ihmisen työtehtävien tärkein osa on se tarvekartoitus. Sen jälkeen meillä tapahtuu hyvin paljon keskitetysti se päätös siitä, että näillä tiedoilla... mikä se on mitä me asiakkaalle tarjotaan. Mun mielestä se on ilman muuta positiivinen asia. Siinä on sivuvaikutuksia mitä mä ainakin näen. On se että asiakas joutuu pelkästään käymään tämän keskustelun pankin kanssa, pääsee hyvin kartalle sitä omasta taloudellisesta asemastaan, mitä asiakas ei välttämättä kokonaan edes jaksaa tai ole kykyä tehdä. Eli me pystymme antamaan asiakkaalle hyvä käsitys siitä, mikä on asiakkaan todellinen tilanne ja jos se asiakas haluaa edetä siinä sijoitusneuvontaprosessissa sinne ”executio” vaiheeseen asti, niin meillä on olemassa hyvät järkevät ehdotukset asiakkaalle.

NG: Tähän yksi lisäkysymys. Onko laissa määritetty mitkä tai minkälaiset kysymykset pitää olla tiedossa asiakkaalta, jotta voidaan tarjota näitä palveluja tai tuotteita. Vai onko se sillä lailla, että pankki saa itse tietyllä lailla katsoa läpi sormien tietyissä kysymyksissä.

CFFA: Joo siis kyllähän siihen on ohjeet ja sitä tulee finanssialan keskusliitosta ja suosituksena tulee myös finanssivalvojalta vaatimuksena ”nämä asiat pitää olla tiedossa” mutta kyllä siellä voi olla taas hieman nyanssi eroja, niin kun joku toimija voi kokea, että nämä ovat tärkeimpiä asioita ja liittää niihin kysymyksiin pehmeitä kysymyksiä asiakkaan

tärkeistä asioista. Tietty on tietyt pakettikysymykset mitä sanoinkin pitää olla, mutta toimia voi vaikuttaa millä lailla ne kysytään.

PB: Meillä on esimerkiksi riskiin liittyen hyvin mielenkiintoiset kysymykset. Meillä kysytään 5 kysymystä riskiin liittyen ja enää ei riitä että kysytään ”ymmärrätkö, että tässä on riski”, vaan joutuu ottamaan vakavasti kantaa siihen, että mikä se sinun riskinsietokyky on. 5 kysymystä, missä ei ole sellaista vaihtoehtoa että ”tällä ei ole merkitystä”. Tosi tarkkoja kysymyksiä.

PL: Ne on kanssa tehty niin kun ihan konsernin pääkonttorilla ja muokattu täällä. Ne perustuu analyysiin ja on haluttu lähteä syvältä tasolta miettii miten asiakkaan kanssa keskustellaan siitä riskistä. Ja se on meidän pankin tehtävä saada selville se asiakkaan riskinsietokyky. Ja tämä on se tapa miten me jatkossa tehdään.

CFFA: Se tuo tavallaan asiakkaalle sen varmuuden siitä, että se prosessi on ammattimainen. Sitten tietenkin tullaan siihen mitkä voi olla niitä kerronnais vaikutuksia. Tämmöinen prosessi on todella aikaa vievää pankille missä kartoitetaan asiakas huolella ja perehdytään asiakkaan tilanteeseen ja päädytään johonkin ratkaisuun ja se dokumentoidaan jne. Sitten tullaan siihen tilanteeseen että onko meillä aikaa ja mahdollista antaa kaikille asiakkaille sijoitusneuvontaa jotka sitä haluavat. Eli pitääkö asiakkaan varallisuus olla jo tietyllä tasolla, että me voidaan se asiakas tuoda konttoriin ja käyttää useampi tunti aikaa asiakkaan prosessointiin. Tämä on sellainen kysymys mikä jää nähtäväksi. Esim. UK ja Hollannissa on jouduttu rajaamaan ja siellä on paljon ihmisiä jotka jää tämän sijoitusneuvonnan rajan ulkopuolelle. Tämä on sellainen asia jonka pankki ja muut toimijat joutuu miettimään miten tällaiset asiakkaat joudutaan hoitamaan ja minkälaiset ”do it your self” kanavat ja tuotteet ja prosessit voidaan heille antaa. Eli toisin sanoen ohjausta. Sitten aletaan jo pikkuhiljaa puhua siitä että tämä tuo tällaisen ”robo advice” maailman tähän. Tämmöiset konkreettiset asiat asiakkaan näkökulmasta. Paljon hyvää mutta tuo myös sen, että asiakas joutuu oikeasti ottamaan kantaa ja avaamaan sen oman taloudellisen aseman. Asiakkaan pitää ymmärtää tämä luottamus, että ”se on tosi tärkeätä, että minä kerron tuolle asiakasvastaavalle nämä jutut”, että me voidaan antaa oikea neuvo asiakkaalle.

PL: Hyvä konkreettinen hyvä esimerkki tuohon kartoitukseen on se, että me kysytään myös asiakkaan muulla kuin oman pankin olevat varat tai velat. Ja asiakas voi vastata siihen, että ei

ole tai ei halua kertoa. Mutta meidän on myös selvítettävä se, jotta me oikeasti ymmärretään asiakkaan varallisuus. Tämä on yksi tärkeä huomio myös kun selvitetään asiakaskokonaisuutta.

NG: Eli asiakkaan ei tarvitse siis kertoa hänen varallisuudestaan toisessa pankissa?

PL: Ei tarvitse vastata, mutta me voidaan myös silloin viimekädessä sanoa asiakkaalle, että me ei voida antaa hänelle täysvaltaista neuvontaa. Ja joudutaan myös dokumentoimaan se, että hän ei kerro. Ja se dokumentaatio tulostuu myös hänelle.

NG: Sanoitte, että tulee lisää kysymyksiä, mutta tuleeko muita uusia palveluja tai tuotteita.

CFFA: No me ollaan selkeästi tehty tällöinen strategia missä me ollaan määritelty minkälaisia asiakasryhmiä me tunnustetaan ja sitten mietitty minkälaisia tuotteita ja palveluja me eri asiakasryhmille halutaan tarjota. Että kyllä se vaikuttaa siihen, että asiakkaat tullaan kategorisoimaan ja saavat erilaisia ja uusia tuotteita tai palveluja. Esimerkiksi eri asiakasryhmillä saattaa olla hieman eri hinnoittelu, mikä johtuu tästä kick back bannista. Ja asiakas ei tule suoraan maksamaan sitä palkkiota itse tuotteesta vaan siitä sijoitusneuvonnasta. Tarkoitus on, että asiakas maksaa suunnilleen saman verran kuin ennenkin, mutta maksaa vain siitä mistä se ymmärtää. Eli neuvonnasta pääsääntöisesti. Tällä hetkellä se hinnoittelu tai palkkio on aika Black Box asiakkaalle. Esim varainhoitopalkkio, mutta mitä kaikkea maksan kaikista instrumenteista on epäselvää. Kaunis ajatus on se, että maksat vain neuvonnasta eli siitä mistä tiedät, mutta et mitään instrumenteista. Tähän myös MiFID 2 pyrkii enemmän ja enemmän. Vertailu olisi tällä lailla erittäin läpinäkyvä. Ollaan myös pyritty tavoite neuvontaan eli ns. Tehdään asiakkaalle kartoitus siitä mitä hänen pitää säästää tai sijoittaa x ajassa jotta hän pääsee x tavoitteeseen x vuoden päästä.

NG: No entäs MiFID 2 pankin näkökulmasta, tuleeko mieleen mitään mitä ei ole tullut jo esiin tai mainittu? Esim uudistuksia.

CFFA: Pankin näkökulmasta tietenkin kaikki dokumentaatio, kysymykset ja neuvonta mitä jo käytiin hieman läpi. Mutta päällimmäisen tulee mieleen pankin sisäinen kouluttaminen ja vaatiminen henkilökunnalta. Tärkeimmät ovat henkilöitten kouluttaminen siellä asiakasrajapinnalla. Meillähän on armeija miehiä jotka tekevät tätä MiFID 2 selvitystä ja

päätöksiä miten me suhtaudutaan ja mikä on meidän tapa tässä ajatella, niin vaatiihan se ihan valtavat resurssit meidän puolella ja järjestelmien kehittäminen on hirmu kallista ja sitten totta kai mietitään sitä että kuka tämän kaiken maksaa, niin loppujenlopuksi sehän on asiakkaat jotka sen maksaa. Välillä mietitään, että onko tässä projektissa niin kun mitään järkeä joltain osin. Toki osakkeiden omistajat maksavat sen, että tulokset ei kehity samalla lailla ja kilpailija Nordea laittaa esim. miljardeja järjestelmäkehitykseen. Jostain se on pois oli se sitten tuloksesta tai että palveluita joudutaan hinnoitella eri tavalla.

NG: Vaikuttaako tämä taloudellisesti pankin toimintaan. Vaikuttaako tuloihin tai menoihin?

CFFA: Totta kai se, esim. ”kick back” asiat ja mitä UK ja Hollannissa ollaan on niin paine instrumenttien hinnoitteluun tulee olemaan suuri. Esim. rahastojen myyntipalkkioihin. Isommilla markkinoilla missä sijoittaminen on jo kulttuuriperintöä esim. Ruotsissa niin se sofistikaatio on vielä korkeampaa mitä se on Suomessa ja se paine on siellä vielä voimakkaampaa. Ennen kaikkea sille puolelle. Mutta se, että asiakkaan pitää aidosti saada ja kokea saavansa arvoa siitä sijoitusneuvonnasta ja se kompensoi ”kick backit”. Ideana on, että saadaan ”kick backit” kompensoitua sijoitusneuvonnalla. Se onkin meidän suurin haaste. Se on se ajatusmaailma. Pitkällä tähtäimellä tällä tavalla uskotaan saavansa kestävämpiä asiakassuhteita ja asiakas sitoutuu tavallaan tuossa tavoitepohjaisella sijoitusneuvonnalla. Eli pito asiakkaista tulee olemaan parempi.

NG: Sijoitussuojasta on tullut jo paljon esille, mutta liittykö siihen vielä jotain muuta mitä ei olla mainittu.

PL: Yksi tärkeä asia jäi mainitsematta. Elikäs kaikki dokumentointi sijoitusneuvonnasta ja siitä miten johonkin tulokseen tai päätökseen ollaan päädytty tallennetaan ja säästetään, jotta voidaan jälkeenpäin selvittää tarvittaessa päätöksen syytä tai seurata asiakassuhdetta. Ja siitä pitää juuri tulla esiin jonkinlainen yhteys sijoitustuotteella mihin päädyttiin ja asiakkaan tarvekartoituksella tai tilannetta. Tällä tavalla voidaan myös seurata, että eri konttoreissa samantyyllisille asiakkaille on annettu samantyylinen neuvo ja ratkaisu.

NG: MiFID 2:sen yksi suurimmista tehtävistä on tehostaa markkinointia. Millä tavalla MiFID 2 tehostaa sitä. Esimerkiksi järjestelmillä tai tuotteilla?

CFFA: Ihan hirveästi ei tule sille osa alueelle, mutta eniten painoa on tuossa ”best execution” tehostamisessa ja se tavallaan tarkentuu, esim. kaikkien toimeksiantojen tekeminen. Tarkoituksena on että markkinat toimii tehokkaasti ja väärinkäyttö minimoidaan.

PL: Ja siellä on regulaatiota myös markkinapaikkoihin liittyen ja siinä tulee sitä läpinäkyvyyttä ja tehostamista. Siellä on regulaatiota tarkemmalla tasolla ja miten markkinapaikkojen pitää toimia jatkossa. Esim. miten ”orderit” käsitellään jne.

NG: Vaaditaanko työntekijöiltä mitään uutta MiFID 2 myötä? Esim. kouluttamista.

CFFA: Kyllä, liitty esim. asioihin mitä asiakkailta vaaditaan ja totta kai tuotetietämys. Eli vaatimustaso kompetenssiin tulee kasvamaan. Ja jatkossa tulee myös jotain millä se kompetenssi osoitetaan, että se kompetenssi säilyy ja ylläpidetään. Tämä tulee markkinoille vaatimukseksi. Joissain markkinoilla on jo tällaista missä ns. lisenssi uusitaan vuosittain.

NG: Sitten viimeinen kysymys, millä lailla tämä vaikuttaa erilaisiin kannustimiin?

CFFA: Kyllä, tulee vaikuttamaan nimenomaan siihen. Se miten sillä halutaan estää on se että jos annetaan sijoitusneuvontaa ja meidän velvoitteena on antaa asiakkaalle se soveltuvin ratkaisu asiakkaan tarpeisiin. Niin halutaan estää se tilanne missä sijoitusneuvoja joka antaa neuvoa olisi henkilökohtainen intressi ohjata sitä päätöstä. Esim. jos tuote A on asiakkaalle kaikista soveltuvaisin, mutta neuvoja tienaa siitä vähä, että neuvoja ehdottaa tuotetta mikä ei sovellu hänelle, mutta hän tienaa siitä paremmin. Tämä halutaan estää. Tähän on eri keinoja mutta tosi vaikea toteuttaa, koska tällä alalla on niin paljon toimijoita jossa suurin osa palkasta pohjautuu näihin myyntipalkkioihin tai volyymeihin. Ja tämä on suurin huolenaihe pankkimailmassa, koska he joutuvat miettimään millä lailla tämä kompensoitaisiin palkoissa ja saisi motivoimaan ihmisiä tekemään sitä laadukasta työtä ilman houkuttimia.

NG: Onko muita ajatuksia mitä minun kannattaa ottaa ylös tai mainita?

PL: Yhteenvedona niin suurimmat vaikutusalueet ovat sijoitusneuvonta, toimeksiantojen vastaanottaminen jatkossa, toimeksiantojen hallinta, transaktioitten raportoiminen viranomaisille ja tämä aiheuttaa paljon töitä pankissa. Sitten tietenkin asiakasraportointi. Ja yksi suurimmista asioista myös on asiakkaan informointi kaikissa sijoitusasioissa tai

tuotteista. Etenkin informointi tuotteista, riskeistä, kustannuksista jne. Häntä kiinnostavista tuotteista. Ja tietenkin ennen, kun erilaiset päätökset tehdään. Asiakkaat joutuvat myös täyttämään erilaisia lomakkeita ja väillä sitä miettii että kehitetäänkö nyt kuitenkin jotain haitallista asiakkaan näkökulmasta.

CFFA: Toimijoitten pitää itse tehdä päätös haluaako se jatkaa tällä avoimella arkkitehtuurilla ja tarjota myös muitten tuotteita vai haluaako vain tarjota omia tuotteita. Kaikki vaikuttaa regulaation suhtautumiseen ja jos päädytään poiketa siitä. Se rajoittaa tietenkin minkälaisia palveluita voi tarjota. Ja tämä pankki on esim. päättänyt tarjota kaikki sijoituspalvelut asiakkaille.

NG: Hienoa! Kiitos ajastanne!